

HOUG

Az Oracle-felhasználók Magyarországi Egyesületének (Hungarian Oracle User Group – HOUG) konferenciája a folytonosságról.

IDF 2008 TAVASZ

Az Intel Developer Forum Sanghajban kevés újdonsággal szolgált, de a már ismert termékekről új információk láttak napvilágot.

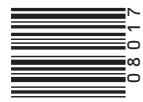
**395
forint****SZÁMÍTÁSTECHNIKA**ICT-STRATÉGIA DÖNTÉSHOZÓKNAK • WWW.COMPUTERWORLD.HU
ALAPÍTVÁ 1969 • 2008. ÁPRILIS 22. • XXXIX. ÉVFOLYAM 17. SZÁMIDG
HUNGARY

COMPUTERWORLD

LEGYEN EGY MODULLAL TÖBB?

Ma egy tűzfal rengeteg - főleg biztonsági - szolgáltatást kínál. Egy oldalról nézve ez jó ötletnek tűnik, hiszen sokkal egyszerűbb egyetlen eszközt beszerezni és üzemeltetni, mint több önálló eszköz működését összehangolni. De ha a tűzfalakon elindítunk különböző szolgáltatásokat, akkor változik-e a hasznos sávszélességük, és ha igen, mennyire? Megmértük. ▶ **Összeállításunk a 7-10. oldalon**

0 8 0 1 7

9 770587 1151006

you can
Canon

Gyönyörű, éles *mosoly* minden esetben

DIGITAL IXUS 860 IS A legszebb mosolyok nem érdemlik meg, hogy bemozdult képeken jelenjenek meg. A Digital IXUS 860 IS Optikai Képstabilizáló Rendszere felismeri és ki is javítja a kisebb kamerabemozdulásokat, amelyek homályos felvételeket eredményezhetnek. Így fotóid tiszták és élesek lesznek. Ha szeretnél teljesen képben lenni, látogass el a www.canon-europe.com/smile/hu

AKTUÁLIS

- 05 TÁRGYALNAK A KULTURÁLIS JÁRULÉKRÓL**
- 05 CSELŐTEI ATTILA AZ ÉV CIO-JA**
- 05 STEVE BALLMER BUDAPESTEN**
- 06 PROJEKTMENEDZSMENT FÓRUM**
- 06 TERJESZKEDNE A FRANCE TÉLÉCOM**
A francia távközlési cég pénzügyi igazgatója cége terjeszkedési terveiről beszélt. Vizsgálják a svéd–finn TeliaSonera átvételének lehetőségét, de más cégek neve is felmerült akvizíciós célpontként.
- 06 VIRUSBUSTER-ÚJDONSÁGOK**

FÓKUSZ

- 07 LEGYEN EGY MODULLAL TÖBB?**
- 09 SONICWALL MAGYARORSZÁGON**

ÜZLET

- 11 EGYÜTT ERŐSEBBEK**
Megalakult az Első IKT Megoldásszállító Hálózat. A konzorcium célja nagyvállalként fellépni az országos hatókörű állami pályázatokon.
- 12 LEGYÜNK SIKERESEBBEK HÚSZ PERC ALATT**
Egyszerűen semmire sincs ideje? Felsorolunk 12 folyamatot, amelyeket fejleszthet, és előnyöket, amelyeket elérhet.
- 13 A NEHÉZKES HASZNÁLAT GÁTOLJA A BI SZÉLES KÖRŰ TERJEDÉSÉT**
Néhány éven belül jelentősen csökken majd az IT szerepe az üzletiintelligencia-alkalmazások fejlesztésében – derül ki a Gartner felméréséből.
- 14 DIADALMENET VAGY AKADÁLYFUTÁS?**
A nemzetközi adatok tükrében egyértelmű, hogy a hazai elektronikus kereskedelemben még számos kiaknázatlan lehetőség rejlik.

TECHNOLÓGIA

- 15 INTEL DEVELOPER FORUM 2008**
A jelent és a néhány hét vagy hónap távolságban lévő közeljövőt illetően az IDF egyik legfontosabb híre, hogy hivatalosan is megérkezett az Intel Atom platform.
- 17 SZÉP ÚJ BÖNGÉSZŐVILÁG?**
A böngészőháború tovább folytatódik, hiszen mindegyik fél rájött, hogy nem szabad megállni.
- 20 HAZAI PIAC**
Nokia E51

ÁLLANDÓ ROVATAINK

- 04 VÉLEMÉNY**
Dombi Gábor: Az illúziók vége – Egy nemrég benyújtott törvényjavaslat adójellegű kulturális járulékkal sújtaná az internetszolgáltatást és a digitális műsorvevő készülékeket. A jelek szerint a kormányzat sarcolható szektornak tekinti a távközlést.
- 05 ESEMÉNYEK**
Mi várható a héten? Konferenciák, előadások, tapasztalatcserék
- 05 SZEMÉLYI HÍREK**
- 06 HÍRMOZAIK**
Tudósítások az IT-szakma legfrissebb eseményeiről.

2008.04.22.

WWW.COMPUTERWORLD.HU

Viva la (cellula)Revolución!
Raul Castro kubai elnök enyhít a megszorításokon: a lakosság a kommunista ország történetében először vásárolhat mobiltelefont.
computerworld.hu/cikkek/kuba_mobil

A Seagate beváltja fenyegetését
A Seagate vezérigazgatója nemrég perrel fenyegette a flashalapú szilárdtest-meghajtók gyártóit, majd valóban bírósághoz is fordult az ügyben.
computerworld.hu/cikkek/seagate_per

Psystar: a nagy Macintosh-átverés
Elképzelhetőnek tartják, hogy egy ismeretlen floridai cég úgy áruljon hétköznapi alkatrészekből épített PC-ket, hogy azokon OS X fusson?
computerworld.hu/cikkek/psystar_mac

A CTO is elhagyta az AMD-t
Phil Hester távozása nincs összefüggésben a korábban bejelentett leépítésekkel, ám ő a harmadik vezető, aki mostanában otthagyta a céget.
computerworld.hu/cikkek/amd_cto

Kiadja IDG Hungary Kft.
1075 Budapest Madách Imre út 13–14. A ép.
HU ISSN 0237-7837
Postacím: 1374 Budapest 5, Pf. 578
Internet: www.idg.hu

Felelős kiadó Bíró István ügyvezető – ibiro@idg.hu
Lapigazgató Szigetvári József – jszigetvari@idg.hu
Műszaki vezető Birkus Imre – ibirkus@idg.hu
Nyomás és készítés D-Plus Kft.
1037 Budapest, Csillaghegyi út 19–21.
Ügyvezető igazgató Németh László

Szerkesztőség
Csontos Péter – pcontos@idg.hu
Főszerkesztő-helyettes Derenkár István – iderenkar@idg.hu
Lapszerkesztő Barabás Balázs – bbarabas@idg.hu
Online-szerkesztő Tököli Gábor – gtokoli@idg.hu
Olvasószerkesztő Egedy Zsóka – zsegyed@idg.hu
Munkatársak Árokszállási Gábor – garokszallasi@idg.hu
Bata László – lbata@idg.hu
Csórián Sándor – scsorian@idg.hu
Horváth Ádám – ahorvath@idg.hu
Kis Endre – ekis@idg.hu
Makk Attila – amakk@idg.hu

Szerkesztőségi ügyelet

Mozsik Tibor – mtibor@idg.hu
Samu József – samu.jozsef@idg.hu
Trautmann Balázs – trau@idg.hu
Vass Enikő – evass@idg.hu
Bödör Eszter – ebodor@idg.hu
Telefon: 577-4343, fax: 266-4343
Internet: www.computerworld.hu
e-mail: levelek@idg.hu

Újságíróink szakmai képzésének háttérét a NetAcademia Oktatóközpont biztosítja. www.netacademia.net

Tipográfia: IDG Grafikai Stúdió

Stúdióvezető Palotai Árpád – apalotai@idg.hu
Munkatársak Berényi Teréz – tberenyi@idg.hu
Berényi István – iberenyi@idg.hu
Béres Gábor – gberes@idg.hu
Lázárfalvi Tamás – tlazarfalvi@idg.hu
Lukács Gergely – glukacs@idg.hu
Prekop László – lprekop@idg.hu

Korrektúra: IDG Nyelvi Labor
Hajdú Éva – ehajdu@idg.hu
Sz. Erdős Judit – jerdos@idg.hu

Hirdetésfelvétel
Radácsy Katalin – kradacsy@idg.hu
Telefon: 577-4310, fax: 266-4274
Rodríguez Nelsonné – irodriguez@idg.hu
Telefon: 577-4311
Bohn Andrea – abohn@idg.hu
Telefon: 577-4316, fax: 266-4274
e-mail: keriroda@idg.hu

Terjesztés és ügyfélszolgálat
Terjesztési igazgató Babinecz Mónika – mbabinecz@idg.hu
Telefon: 577-4301, fax: 266-4343
MediaShop: mediashop.idg.hu
e-mail cím: terjesztes@idg.hu

Marketing
PR-munkatárs Kovács Judit – jkovacs@idg.hu

Konferencia
Rendezvényszervező Kovács Orsolya – okovacs@idg.hu

Jogi közlemények
Szerkesztőségünk a kéziratokat lehetőségei szerint gondozza, de nem vállalja azok visszaküldését, megőrzését.

A COMPUTERWORLD-ben megjelenő valamennyi cikket (eredetiben vagy fordításban), minden megjelent képet, táblázat stb. szerzői jog védi. Bármilyen másodlagos terjesztésük, nyilvános vagy üzleti felhasználásuk kizárólag a kiadó előzetes engedélyével történhet.

A hirdetések a kiadó a legnagyobb körültekintéssel kezeli, ám azok tartalmáért felelőséget nem vállal.

Terjesztési, előfizetési, ügyfélszolgálati információk

A lapot a Lapker Rt., alternatív terjesztők és egyes számítástechnikai szaküzletek terjesztik. Előfizethető a kiadó terjesztési osztályán, az InterTicketnél (266-0000 9-20 óra között), a postai kézbesítőknel (06/80-444-4444; hirlapelofizetes@posta.hu, fax: 303-3440) Előfizetési díj egy évre 15 720 forint, fél évre 7860 forint, negyed évre 3930 forint.
Lapunkat a MATESZ auditálja
Olvasóink szokásait a Nemzeti Médiaanalízis méri fel.

print-audit **GfK** **Ipsos**

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus** programmal végezzük, levelezésünk biztonságát pedig a **Kaspersky Anti-Virus** program garanzálja.
Mindenkét a 2f 2000 Kft., a szoftverek magyarországi kizárólagos birtokosa.
<http://www.2f.hu>

IMPRESSZUM COMPUTERWORLD Számíttástechnika
Kft. - Stratégia döntéshozók - április 1999 - 2008. április 22. - XXXIX. évfolyam 17. szám

Dombi Gábor

főtitkár
Informatikai Érdekegyeztető Fórum

Az illúziók vége

Egy nemrég benyújtott törvényjavaslat adójellegű kulturális járulékkal sújtaná az internetszolgáltatást és a digitális műsorvevő készülékeket. A jelek szerint a kormányzat sarcolható szektornak tekinti a távközlést. A civilszervezetek és a technológiai vállalatok közötti összefogás nem halogatható tovább.

Az infokommunikációs ágazat most leszámolhat pár illúzióval. Azzal, hogy Magyarország őszintén törekszik racionális alapokra helyezni a költségvetést, csak azt finanszírozva, ami szükséges. El kell vetni azt a hitet is, hogy az ország útja a modernizáción keresztül vezet a szélesedő jogállamiság és erősödő demokrácia irányába. Látható, hogy a döntéshozók még nem struktúrákban, egymásra épülő és segítő rendszerekben gondolkodnak, hanem a recesgő metódusok konzerválásában. Az internetadó célja a réteglapok, táncscsoportok stb., tehát egy speciális kulturális közeg és érdekháló finanszírozása, amelynek az évi 1,7 milliárd forint alapját a kulturális kormányzat kevésnek találta, és körülnézett egy nagy zseb után.

Úgy emlékszem, a budapesti metróban is bemozdítják időnként, hogy az utazók vigyázzanak az értékeikre.

A távközlési nyereségek túlságosan csábítóak voltak ahhoz, hogy ne bizonyuljanak közprédának.

Emlékezzünk a bankszektor megsarcolására tett kísérletekre, ám ott nem a létszükségletnek nem tekinthető, szűk példányszámú lapok és közösek fenntartása volt a cél. Emlékezetes a nyomtatók megadóztatásának ideje is, ott a szintén liberális vezetésű IHM ismerte el az igazságügy és a szerzői jogi lobbizási jogát a nyomtatókra, amely vágyat csak a szocialista parlamenti képviselők segítségével lehetett lehűteni. Az ágazatért (amelyben a netszolgáltatás, a tartalomfejlesztés, civilszervezetek, mobilszolgáltatók is beleértendő) felelős liberális gazdasági tárca – az adócsökkentések deklamálása idején – a jelek

szerint megalkudott a sorssal, a fátummal az internetvilág felett: hátha visszafolyik valami az új adóból.

Sok múlik azon, hogy a nemrégiben informatikai szakállamtitkári pozícióval megerősített szárnya a GKM-nek milyen érdekérvényesítő képességgel rendelkezik, és lesz-e ereje a törvénytervezet megváltoztatására.

Az infokommunikációs ágazat hiába állítja, hogy nemcsak az adófizetési morálja kimagasló, hanem egyébként is horribilis jogdíjat, frekvenciadíjat, reprográfiai díjakat fizet, támogatja a NETREKÉSZ nevű GKM-programot, részt vesz a kultúra finanszírozásában; ez a jelek szerint kevés. Az Infó Fórum érvkészletében bukkant fel először, hogy a nethasználat bővítése sokmilliárdos bevételt indukál, és ilyen irányban kell az új utakat keresni. Látható, hogy az IKT-szakma nem szervezte meg eléggé saját védekezési mechanizmusait, nincs közös stratégiája, közös jövőképe, elégtelen a kooperáció a cégek és a civilszervezetek között. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium bezárását a szakma szótlánul nézte, és tűrte, hogy az informatika presztízse csökken, az internethasználók száma csak szolid növekedést mutat, s a mindennapokat nem hatja át az informatika. A meghirdetett e-befogadás évének civil és EU-kezdeményezését a távközlési és internetvállalkozások zöme egyelőre csak foteleből nézi, noha tudja, hogy a civilszervezetek erejükön felül próbálják felrázni az ország közvéleményét. És tudják azt is, hogy ennek az akcióorozatnak nem a civilek, hanem ők, a távközlési szereplők lesznek az igazi nyertesei. Az infokommunikációs ágazat nem hihet többé a könnyeknek és

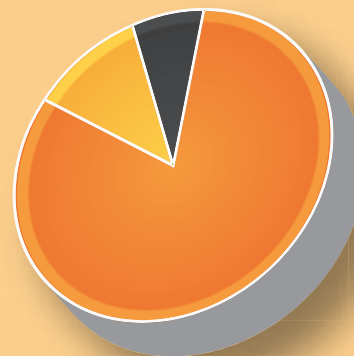
a kormányzati szereplőknek. Azt is mondhatnánk, az infokommunikációs szektor most fizeti meg annak az árát, hogy – miképp a kormányzat – alacsony fokon képes a kooperációra, és a civilekkel (és gyakran a felhasználókkal) szembeni gög nem csupán kormányzati sajátosság.

Az kevés, hogy a szakma – leghangosabban a civilek – tiltakozik az internetadó ellen. Kevés a lobbizás. Ideje lenne alternatívát letenni az asztalra, nem csupán a kormányzati kezdeményezésekre reagálni: beletörödni vagy durcáskodni. Az ITK-szektornak proaktívnak kell lennie: létrehoznia azt a civilekkel közös alapot, amelyből közösen kielégíthetők lennének a szerzői jogi, kulturális és egyéb állami igények akkor, ha azok jogosságát tények, mérések, adatok, törvények és európai megoldások igazolták. Az ITK-

szektor úgy lehet a modernizáció motorja, ha elfogadja ezt a kihívást, és felvállalja a kooperáció minden nehézségét. Nem a külön érdekeket követő államigazgatási szervezetekkel kell kooperálnia, hanem egymással, nem tapsolni kell a civilszervezeteknek, hanem támogatva melléjük állni. Meg kell fizetni az adót az istennek és a császárnak – mondta Jézus. Itthon és ma: az államnak sokszorosan, a tulajdonosnak, anyavállalatnak; de nem tilos készülni a (még sötétebb) jövőre. Cégek, civilszervezetek együtt. Közeleg a korszak, amikor a cégek támogatóként számíthatnak a felhasználókra is, ha azok magas minőséget, kedvező szolgáltatást is kapnának a pénzükért. De a jelen feltételek mellett erre még nem ért meg az idő. De arra végtelenül kedvező korszak jött el, hogy ne csak tiltakozzunk, hanem magunkba is nézzünk.

Olvasóink szerint...

Előző számunkban azzal kapcsolatban közöltük véleményünket, hogy szoftverek árázása teljesen elrugaskodott az egyéb termékek esetében tapasztalható árképzés mechanizmusától. Ritka az olyan licenckonstrukció, amelyben a vevő a megtermelt haszon arányában fizet. Kíváncsiak voltunk, olvasóink tapasztalatai szerint a szoftverek árázása arányos-e az általuk létrehozott értékkel?

- Általában aránytalanul drágának tartom őket (82%)
- Sokszor nem az, de vállalható pluszt jelent (11%)
- A legtöbb esetben igen (7%)

Az e heti véleményről a computerworld.hu/cikkek/velemeny17 oldalon szavazhatnak.

Tárgyalnak a kulturális járulékról

Mozsik Tibor ■ Magyarország informatikai vezetői az információtechnológia legfőbb kihívásának a távmunka informatikai hátterének biztosítását, az internet-szolgáltatókat érintő kulturális járulékról szóló tervezetet, valamint az energiatakarékos szerveket és PC-ket tartják – derült ki a *Hangszerelés változásszimfóniára* címmel rendezett konferencián. A *Computerworld* és a *Figyelő* informatikai vezetőknek és döntéshozóknak szervezett eseményén többek között arról is szó esett, hogyan növekednek a CIO-kra háruló stratégiai, döntéshozói és költségvetési feladatok, ezért a jövőben egyre több olyan informatikai vezetőre van szükség, akinek szaktudása többirányú.

A Siófoki Hotel Azúrban tartott két-napos rendezvényen a szakma szinte teljes létszámban képviseltette magát, de a több mint 250 résztvevő között a vállalati informatikai vezetők mellett az IT-infrastruktúra, az államigazgatás és a tanácsadás területéről is sokan érkeztek.

Kajzinger Ervin, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) szakmai főtanácsosa nyitó előadásá-

ban elmondta: napokon belül tárgyalóasztalhoz ülnek az IT-szakma és a kormányzat képviselői, hogy egyeztessenek az internetszolgáltatókat hátrányosan érintő kulturális járulék kiterjesztéséről (a témában a 4. oldalon közlünk véleményt). Kajzinger Ervin határozottan kiállt az informatikus társadalom mellett. Mint fogalmazott, a GKM-nem az az elsődleges célja, hogy járulékokat szedjen be az IT-szektorból, hanem hogy megteremtse és segítse annak versenyképességét.

Takács Tibor, a Vezető Informatikusok Szövetségének (VISZ) elnöke a közlekedési sztrájkjal kapcsolatban úgy vélte, mivel sok dolgozó nem tud időben beérni munkahelyére, ismét felértékelődik a távoli elérés szerepe, a távmunka fontossága. Ugyanakkor az informatikai vezetőknek az is kihívás, hogy napok vagy akár órák alatt reagáljanak az ilyenfajta gyorsan változó helyzetekre.

A konferencia fókuszában az informatikai vezető (chief executive officer – CIO) szerepének átalakulása, az öt évi kihívások állnak. „A változás glo-

bálisan is megfigyelhető: egyre inkább stratégiai, döntéshozói, költségvetési feladatok hárulnak a CIO-kra, és megszűnnek csupán az infrastruktúra felelőseinek lenni” – mondta *Ray Schmidt*, a nemzetközi CIO Executive Council vendégelőadója. A konferencián kerakasztal-beszélgetéseken az is elhangzott, hogy ehhez Magyarországon is egyre inkább „multifunkciós”, többirányú szaktudással rendelkező informatikai vezetőkre van szükség.

A Hewlett-Packard Magyarország vezérigazgató-helyettese, *Czinege László* elsősorban a környezetvédelem fontosságát hangsúlyozta. Mint mondta, a Zöld IT gondolatának ki kell lépnie a marketingszlogenek mögül. Kevesebbet fogyasztó szervertermekre, PC-kre és notebookokra van szükség.

Drajkó László, a Microsoft első számú vezetője a gazdag felhasználói élmény fontossága mellett az összekapcsolhatóságot, a rengeteg energiamegtakarítást eredményező szervervirtualizációt, valamint a szoftverek és szolgáltatások nyíltabbá válását hangsúlyozta.

Cselőtei Attila az Év CIO-ja

Mozsik Tibor ■ *Cselőtei Attila*, a CIB Bank informatikai divízióvezetője kapta az Év CIO-ja díjat, amelyet a siófoki CIO '08 – *Hangszerelés változásszimfóniára* konferencián adtak át csütörtökön.

Az esemény gálavacsoráján átadott díjat lapunk szerkesztősége, az informatikai piac meghatározó szereplői és szakértői, szakmai szervezetek (VISZ, IVSZ), továbbá jelenlegi és egykori informatikai vezetők szavazatai alapján ítélték oda. Cselőtei Attila 1992-ben végzett az ELTE-n fizikusként. 1994-ben biofizikusi diplomát, 1999-ben pedig a Cornell Universityn BMA-t szerzett. Pályafutása során három kontinensen irányított különböző nagyságrendű projekteket, többek között a Coopers & Lybrandnál, a Diamond-Cluster Internationalnál, valamint a CIB Banknál. 2003 óta dolgozik a CIB Banknál, az Informatikai divíziót 2007-től vezeti. Legutóbbi sikeres projektje a mindössze néhány hónap alatt lebonyolított

Cselőtei Attila

informatikai
divízióvezető
CIB Bank

CIB Bank-Inter-Európa Bank fúzió volt. A két bank a jogi összeolvadással egy időben a működésbeli egyesülést is megvalósította. Az alrendszer migrációját rövid idő – mindössze hat hónap – alatt kellett végrehajtani, annak érdekében, hogy a 2007. december 31-i jogi összeolvadás egyben az informatikai rendszerek szintjén megvalósuló egyesülés határideje is legyen. A folyamat során az Inter-Európa Bank összes ügyfelének alapadatát átalakították és átemelték a CIB rendszereibe. A CIB részéről ez tudatos döntés volt, s jóllehet a feladat így jóval keményebb volt, mintha egy bizonyos ideig párhuzamos működést tartottak volna fenn, a gyors egyesülés eredményeként a banki vezetőket és a munkatársakat a projekt rövidebb ideje kötötte le. Ily módon a fúzió megvalósulása után ismét a központi tevékenységre, az ügyfelekre és így a piaci részesedés növelésére tudtak koncentrálni.

A rendezvényről következő *CIO mellékletünkben* részletesen is beszámolunk.

Steve Ballmer Budapesten

Dervenkár István ■ A Microsoft vezérigazgatója, *Steve Ballmer* mutatja be május 19-én Budapesten a cég kiszolgálóplatformjának legújabb tagjait, a Windows Server 2008-at, az SQL Server 2008-at és a Visual Studio 2008-at. Bár az üzemeltetők és fejlesztők már számos szakmai eseményen információt gyűjthettek arról, hogy technológiai oldalon milyen újdonságokat hoznak ezek a termékek, az informatikai és üzleti döntéshozók előtt még számos fontos kérdés tisztázatlan. A rendezvény nekik akar segíteni a termékekkel szerzett tapasztalatok bemutatásával. A megnyitó előadás részeként Steve Ballmer válaszol majd a hallgatóság által feltett kérdésekre.

SZEMÉLYI HÍREK

Molnár Imre

Távozik posztjáról *Molnár Imre*, a Hewlett-Packard Magyarország vezérigazgató-helyettese, a HP Személyi Számítógép Üzletág igazgatója.

2003 augusztusától töltötte be a Személyi Számítógépek Üzletág igazgatói posztját. Utódjának kinevezése folyamatban van.

László Géza

Április 15-i hatállyal *László Géza*, az Antenna Hungaria Zrt. elnöke és igazgatótagja lemondott tisztségéről. A vállalat közleménye szerint László Géza a digitális televíziós és rádiós tenderek meghirdetését követően új kihívásokra kíván koncentrálni.

ESEMÉNY-NAPTÁR

Április 23. BUDAPEST
Alkalmazásintéző sávszélesítés-menedzsment
WWW.PIKSYS.HU

Április 23. BUDAPEST
Üzleti Intelligencia szakmai fórum
WWW.PROCESSORG.HU

Április 23–25. RÖJTÖKMUZSAI
XV. Vezérigazgató Találkozó
WWW.CEBC.HU

Április 29. BUDAPEST
BrandFestival Digital
WWW.BRANDMEDIA.HU

Április 30. BUDAPEST
SharePoint-alapú Project és CRM támogató rendszerek
WWW.HYPERTeam.HU

HÍRMOZAIK

A Cisco megveszi a Nuovát

A Cisco bejelentette szándékát, hogy felvásárolja a Nuova Systems fennmaradó 20 százaléknyi részvénycsomagját. A Nuova az akvizíciót megelőzően és most is a Cisco többségi tulajdonában lévő leányvállalként működik, amelyben az anyacég mintegy 70 millió USD értékű beruházást eszközölt, és a cég részvényeinek közel 80 százalékát birtokolja. A Cisco és a Nuova együttesen fejlesztette ki a napokban bemutatott Cisco Nexus 5000 nevű 10 gigabites Ethernet „top-of-rack” kapcsolósorozatot, amely a sokféle adatközponti hálózati protokollra és szoftverintelligenciára építve egységes hálózati funkciókat kínál.

MAVIR-HP újabb együttműködés

A MAVIR nemzeti villamosenergia-rendszerirányító vállalat megállapodott a Hewlett-Packard Magyarországgal a korábban üzembe helyezett valós idejű, adattárház-alapú információs rendszer továbbfejlesztéséről. Az új szerződésnek nincs sem hardver-, sem dobozos szoftverkomponense, a HP kizárólag egyedi rendszerfejlesztést, támogatást és oktatást ad. A megvalósítás révén a MAVIR a villamosenergia-rendszer egyensúlyát kisebb költséggel tudja majd biztosítani, diszpécseri pedig nagyobb biztonsággal, gyorsabban és eredményesebben tudják végezni munkájukat.

Virtualizáció a Szezám utcában

A Sesame Workshop – a „Szezám utca” című gyermek sorozat mögött álló nonprofit oktatási célú szervezet – a Novell megoldásait választotta hardver- és szoftver-infrastruktúrájának korszerűsítéséhez. A Novell ZENworks Asset Management segítségével a Sesame Workshop teljes és pontos képet kap a szoftverlicencjeiről, szoftverleltáiról, valamint szoftvereinek használatáról, így meg tud felelni az auditálási kérelmeknek, és megfelelően tudja kezelni lízingszerződéseit. A Sesame Workshop a SUSE Linux Enterprise Server rendszeren futó Xen virtualizációval pedig növelheti webkiszolgáló infrastruktúrájának teljesítményét, amellyel a kiszolgálói hardverköltések csökkentése mellett fokozhatja a rugalmasságot, és adatközpontjával dinamikusan követheti az üzleti igényeket, elvárásokat.

Projektmenedzsment Fórum

Tizenegyedik alkalommal rendezték meg Budapesten a Projektmenedzsment Fórumot. A rendezvényen 28 vállalat szakértői 30 előadást tartottak. A szakmai előadások sorát a hagyományoknak megfelelően „Az év projektmenedzsere” előadása nyitotta meg. A díjat idén *Károlyi László* (Legrand Magyarország) nyerte.

A rendezvény záróeseményeként a résztvevők kerekasztal-beszélgetésen elemezték a „projekt sikertényező” kérdőív eredményeit. *Prónay Gábor*, a fórum szervezőbizottságának elnöke elmondta: a válaszadók szerint különösen kevésbé érvényesül Magyarországon a konfliktus- és minőségmenedzsment, valamint

a hatékony projektkommunikáció. A felmérés alapján a válaszadók két nagy csoportba oszthatók: nagy projektek – műszaki-technikai képzettségű projektmenedzsmenttel; kis projektek – gazdasági végzettségű projektmenedzsmenttel. A vitában elhangzott, hogy a válaszok nagy szórásának az oka lehet, hogy a siker rendkívül összetett és a sikerösszetevők prioritása a projekt során is erősen változhat. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői szerint fontos jövőbeli feladat a projektmenedzsment-szakma társadalmi elismertetése, amit nagymértékben segíthet a projektkultúra terjesztése tapasztalatcserék szervezésével, sikeres projekt-esettanulmányok bemutatásával.

Terjeszkedne a France Télécom

A francia távközlési cég pénzügyi igazgatója, *Gervais Pellissier* a *Financial Times*nak adott nyilatkozatában cége terjeszkedési terveiről beszélt. Vizsgálják a svéd- finn TeliSonera átvételének lehetőségét, de más cégek neve is felmerült akvizíciós célpontként, köztük a norvég Telenor, amely a Pannon 100 százalékos tulajdonosa. A londoni gazdasági napilap szerint az 54 milliárd euró piaci tőkeérté-

kü France Télécom és a 224 milliárd svéd koronát érő TeliSonera összekapcsolódása az európai távközlési piacon zajló konszolidáció felgyorsulását eredményezné. Ebbe a trendbe illeszkedik, hogy a Deutsche Telekom – a Magyar Telekom stratégiai tulajdonosa – részesedést vásárol a görög OTE szolgáltatóban, és felröptentek olyan hírek is, miszerint a spanyol Telefónica átvonná a Telecom Italiát.

VirusBuster-újdonságok

Barabás Balázs ■ A biztonsági megoldásokat szállító VirusBuster Kft. víruskereső motorját számos biztonsági fejlesztő integrálta saját termékébe. Nemrég két új megállapodás született. A Kaspersky Lab a VirusBuster engine Linux és FreeBSD platformokon futó változatai iránt érdeklődött, és a partnerkapcsolat keretei között a pártázómotor futtatható állományait, felhasználói és fejlesztői felületét használják

mindkét platformon. A Kaspersky Hosted E-mail Security az e-mail forgalom vírus-, spam-, hacker- és adathalász támadások elleni védelméről gondoskodik, még mielőtt az elérné a szervezeti kiszolgálót.

Az OPSWAT és a VirusBuster 2007-ben kezdődött partneri kapcsolatának legújabb fejleménye, hogy a VirusBuster két terméke – a VirusBuster Professional 5.x és a VirusBuster for Windows Servers 5.x – 2008 első negyedévében megszerzte az OESISOK minősítést. A tanúsítvány azt igazolja, hogy ezek az alkalmazások együttműködnek a Cisco, a Juniper, a NORTEL, a 3Com és az F5 hálózati eszközeivel.

A VirusBuster azt is bejelentette, hogy idén nyáron megjelenik az otthoni és kisvállalati felhasználóknak szánt VirusBuster Internet Security Suite. A biztonsági csomag több szolgáltatást tartalmaz (vírusvédelem, kémprogramvédelem, támadásészlelés, behatolás-védelem, spamszűrés, tartalomszűrés).

HÍRMOZAIK

Vállalati virtualizációs közösség

Az SAP AG vállalati virtualizációs közösséget hozott létre. A vezető technológiai gyártókat (AMD, Cisco, Citrix, EMC, HP, Intel Corporation, NetApp, Novell, Red Hat, Sun and VMware) egyesítő közösség célja, hogy olyan stratégiákat alakítson ki, amelyek az üzleti folyamatokkal vezérelt virtualizáció révén segítik a költségsökkentést és hatékonyságnövelést. A közösség további célja, hogy modellezési technikák segítségével támogassa az ügyfeleket a virtualizáció bevezetésében azáltal, hogy lehetővé teszi az üzletifolyamat-szakértők számára a virtualizált környezetekben futó új folyamatok kialakítását. Az, hogy a közösségben sokféle ágazat gyártói szerepet vállal, tükrözi, hogy a vállalatok számos szinten virtualizálják környezetüket: az eljárás megjelenik a hálózatok, a processzorok, a szerverek, a tárolók és az asztali gépek területén is. Az SAP NetWeaver technológiai platform mindegyik gyártó ajánlatával integráltan működik.

Accenture-Sun biztonsági megoldások

Az Accenture és a Sun Microsystems olyan új technológiai megoldásokat mutatott be, amelyek egyszerűbbé és olcsóbbá teszik a cégek és kormányzati szervezetek számára, hogy megvédjék informatikai rendszerüket az egyre növekvő veszélyekkel szemben.

Ugyancsak a vállalathoz kapcsolódó hír, hogy az eWEEK vezető szakmai folyóirat internetes portálján jelentette meg a tizenöt legmeghatározóbb, nyílt forráskódú modellt képviselő üzletember listáját. Az összeállításban a Sun Microsystems két kulcsembere is szerepel: az elnök-vezérigazgató *Jonathan Schwartz*, illetve a Sun által januárban felvásárolt MySQL AB korábbi vezetője, *Marten Mickos*, aki immár a Sun egyik alelnöke az adatbázis-csoport fejként. Az eWEEK szerint a két szakembernek jelentős szerepe van a nyílt forráskódú szoftverek és technológiák elterjedésében, továbbá folyamatos fejlődésében.

REGISZTRÁLJON!

Ha szeretné hétről hétre

a legfontosabb szakmai résztvevőkhöz eljuttatni az Ön cégével kapcsolatos információkat, regisztráljon Céginfó szolgáltatásunkra oldalunkon!

ceginfo.computerworld.hu

Legyen egy modullal több?

Érdekes kérdésnek járt utána amerikai laptársunk, a NetworkWorld tesztlaborja: ha a tűzfalakon elindítunk különböző szolgáltatásokat, akkor változik-e, és ha igen, mennyire a hasznos sávszélesség? [írta: Makk Attila]

Ma egyre több tűzfal (talán az összes?) új verzióját kínálják úgy, hogy most már sok más szolgáltatást is képesek elvégezni, és a szolgáltatások köre folyamatosan bővül. Egyik oldalról nézve ez elég jó ötletnek tűnik, hiszen sokkal egyszerűbb egyetlen eszközt beszerezni, üzemeltetni, mint többet. **Műszakilag is jó gondolat, mert ha van már egy eszközünk, amely a hálózati csomagokat szétcincálja, akkor miért ne nézzen ebbe a szétbontott csomagba más alkalmazás is, miért ne vizsgálhassuk meg más szempontból is.** A vevőnek megéri, mert több eszközt venni, üzemeltetni általában drágább, mint egy összetett – vegyük csak a multifunkciós nyomtatók sikerét. A gyártónak is megéri, mert egy „dobozt” újabb tudással felvértezve drágábban adhat, kevesebb hardvert kell összeraknia, pusztán „szoftvertelepítéssel” emelheti eszközei értékét. (Persze tisztában vagyunk vele, hogy azt ki is kell fejleszteni.) Egy univerzális eszközzel a versenytársak is távol tarthatók, hiszen ha a tűzfalunk tud IPS-szolgáltatást, akkor a felhasználónak nem kell mellé ilyen eszközt vennie, például a konkurenciától.

Azért nem minden fenéig tejfel! Ha egy mindent tudó eszközünk van, és elromlik, akkor mindent elveszthetünk, amit integráltunk. Ezért ha fontos feladatot lát el – márpedig egy tűzfal ilyen –, akkor mindenképpen tartalékról is kell gondoskodni. Az integrált eszközökre azt mondják, nem olyan jók az egyes funkciókban, mint az erre specializált eszközök. Ahogy a mondás tartja: ki minek nem mestere, annak hóhéra. Az integrált eszközök esetében ez nem mindig, nem feltétlenül, nem feltűnően igaz, de azért észre lehet venni. A multifunkciós nyomtatók beépített lapolvasóinál általában jobb tudnak lenni a kifejezetten erre a célra épített szkennerek. Egy általános szövegszerkesztő program is alkalmas

a munka végső formázására, de egy tördelőprogrammal nem tud versenyezni – és fordítva, tördelőprogramban kényelmetlenebb szöveget szerkeszteni, bár a különbség eltüntetésén dolgoznak a gyártók. Az érthetőség kedvéért gondoljunk csak a cipőkre: van a focihoz fűvön és teremben alkalmas lábbeli, van kosárlabdázáshoz, túrázáshoz tervezett, és van általános sportcipő is.

A tűzfalanknál arra a kérdésre kerestünk választ, hogy a sebesség mennyire változik, ha különböző szolgáltatásokat, például az IPS-t és a víruskeresést bekapcsoljuk rajtuk? Egy tucat gyártó 13 nagy sebességű UTM-tűzfalát teszteltük.

A TESZT

A teszt első részében csak a tűzfal működött, minden más szolgáltatás ki volt kapcsolva. Az eszközök többsége könnyedén elérte a gigabites sebességet. Kétponton 500 szimulált webes felhasználó a másik két ponton 20 szimulált webkiadót kérdezett le, ami összesen egy gigabájtost terhelést jelentett – amennyiben az eszköz bírta.

A tűzfalon minimálisan szükséges beállítások voltak: a http-forgalmat átengedtük a két szegmens között, a „belső” hálózat címei pedig fordítva (NAT-olva) voltak.

A különböző UTM-szolgáltatások bekapcsolásával a teljesítmény esetenként drasztikusan esett. Az IPS beállításaiav viszont nagyon sokat lehet változtatni.

Ha egy mindentudó eszközt használunk,

akkor meghibásodásakor mindent elveszthetünk, amit az eszközbe integráltunk.

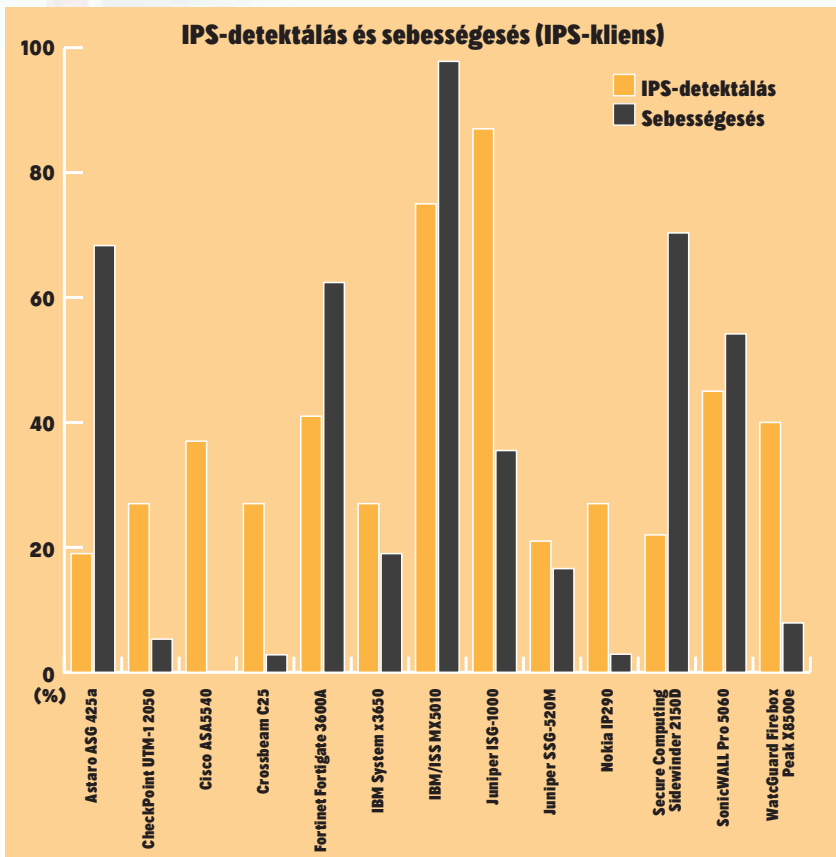
Az IPS rendszerint különböző minták százait használja, és ezek közül lehet kiválasztani, hogy melyiket figyelje, melyiket ne. Mivel általában csoportokba vannak sorolva, nem kell egyenként válogatni. Volt olyan tűzfal – talán nem meglepő, hogy ez az IBM/ISS –, amely az IPS működésével is igen jó sávszélességet mutatott (véltetően az ISS gyakorlata is közrejátszik ebben). **Más tűzfalak jobban megéreztek az IPS hatását, de ha a detektált minták közül válogatunk, akkor elérhetünk egy elfogadható kompromisszumot a sebesség és az ISP képességei között.** A vírusvédelmi csomagok bekapcsolása viszont erősen megroggyasztotta a tűzfalakat. *Összeállításunk grafikonjaiból* az is látható, hogy az IPS-védelem a szerver- és az ügyféloldalra is választható, de az ügyfélgépek védelme sokkal inkább erőforrás-igényes.

Az azonos körülmények megteremtése elég nehéz, hiszen minden tűzfalnak mások a lehetőségei, és ezek esetenként nem összehasonlíthatók. Hiszen egyikből éppen az hiányzik, ami a másikban megvan. Például **az IPS-mintákat általában csoportonként, esetleg egyenként lehet beállítani, hogy melyiket vizsgálja a rendszer, de van olyan tűzfal, amelyiken csak magát az IPS-t lehet be- vagy kikapcsolni az összes szignatúrával.** Mivel az egyes szignatúrák egyes támadástípusokhoz tartoznak, amelyek eszközökhöz, alkalmazásokhoz köthetők, hasznos, ha csak azokat tudjuk kikapcsolni, amelyek az általunk nem használt dolgokat támadják meg.

Az IPS-teszt két részből állt: egyszer a szerveroldalt védjük, egyszer meg az ügyféloldalt. A szerveroldalnál több potenciális támadást kell védeni, bár valamivel kisebb forgalomban tudjuk ezt megtenni. Ahhoz, hogy a szerverek gigabájtost forgalmat generáljanak, a munkahelyi állomásoktól elég volt 20 megabájtost forgalom, ennyit kellett átvizsgálni. A munkahelyi állomások védelmére kevesebb támadási lehetőséget kell figyelembe venni, de a vizsgálat több erőforrást köt le.

Az IPS működésének ellenőrzésére a Mu Security Mu-4000 szolgált. A táblázatban látható, hogy a támadások hány százalékát fogta meg az eszköz a különböző beállítású tűzfalokon. A tanulság, hogy a felhasználó választhat: sebessé-

get vagy biztonságot akar. Úgy néz ki, hogy a kettő szorzata állandó, illetve ha mindkettőt magas szinten szeretné, akkor a tűzfalon kívüli UTM-megoldásra is szükség lehet. A táblázatokból ki lehet választani, mire van inkább szükségünk: jó IPS kell, vagy nagy sávszélesség.

A víruskeresők használatával annyit esett a sebesség, hogy igazolódni látszik az egyes gyártók által adott tanács: a víruskeresést ne a nagy sávszélességet adó tűzfallal végeztessük.

IPS-BEÁLLÍTÁSOK

Ejtsünk pár szót az IPS beállításairól! Ezt minden gyártó más módon oldja meg, és más lehetőségeket kínál. Általában más lehetőségeket kapunk a szerverek, másokat a munkaállomások védelmére. Van, ahol lehetőség adódik az egyes szignatúrák IP-címekhez való rendelésére, ami abból a szempontból jó ötletnek tűnik, hogy egyes szolgáltatások csak egyes gépeken futnak, és így azok a támadás potenciális célpontjai. Ám ha belegondolunk, hogy több száz szignatúrához kell

hozzárendelgetnünk címeket, valószínűleg elmegy a kedvünk az egésztől... Ha először nem is, akkor már biztosan, **amikor egy szolgáltatást más gépre kell költöztetni, ide meg új szolgáltatást kell telepíteni, és kezdetűnk a pepecselést előlről.** Egy ilyen bonyolult rendszert üzemeltetni nem túl nagy öröm.

A Juniper tűzfalain (ISG-1000 és SSG-520M) a tűzfal és az IPS szabályai közt szoros kapcsolat van, ahogy a WatchGuard Fireboxánál is. Ahogy az ISG-1000-en létrehozunk egy szabályt, megmondhatjuk, hogy az e szabály szerint közlekedő csomagok átkerüljenek-e az IPS-modulba, vagy sem. És ha azt választottuk, hogy átkerüljön, akkor megmondhatjuk, hogy az IPS mely csoportjai vizsgálják. Talán ez a megoldás a látottak közül a legpraktikusabb. Ebben benne van az a lehetőség, hogy IP-cimenként állítsuk be az IPS viselkedését, ha minden címre külön szabályt készítünk, és az is, hogy egész nagy forgalmakat csak az IPS kis részével vizsgáltsunk. Persze ez a lehetőség megköveteli, hogy a szabá-

lyok fölépítésénél, az IPS-csoportokra is legyünk tekintettel.

A Secure Computing Sidewinder tűzfalán különböző zónákra különböző IPS-szabályokat tudunk megadni. A szignatúrákból mi készíthetünk csoportokat, és ezeket rendelhetjük a szabályokhoz.

Más tűzfalokon az IPS beállítási lehetőségei nem nagyvállalati eszközökhöz illők: a Fortigate 3600A-n például két állapot van – vagy az összes szignatúra alapján vizsgál, vagy egyáltalán nem lesz IPS-vizsgálat. Ezt meg lehet kerülni úgy, hogy egyes szignatúrákhoz megbízható IP-címeket vezetünk be a parancssoros felületen keresztül.

Azután vannak tűzfalak, amelyek IPS-konfigurálása nagyon egyszerű, de ezeknek az IPS-e is egyszerű. Ezek nem szignatúraalapú IPS-technikák: a Check Point Smart Defense és a Cisco Protocol Inspection technológiája, ami az ASA 540-ben is van, nem igényel külön IPS-modult, de ilyen a Juniper Deep Inspection eljárása az SSG-520M-ben, a WatchGuard Firebox Peak X8500e, illetve a Secure Computing Sidewinderébe épített proxyja is. Ezek az IPS-megoldások alacsonyabb szintű védelmet biztosítanak. Egyrészt nem védenek annyi támadás ellen, másrészt kevésbé rugalmasak,

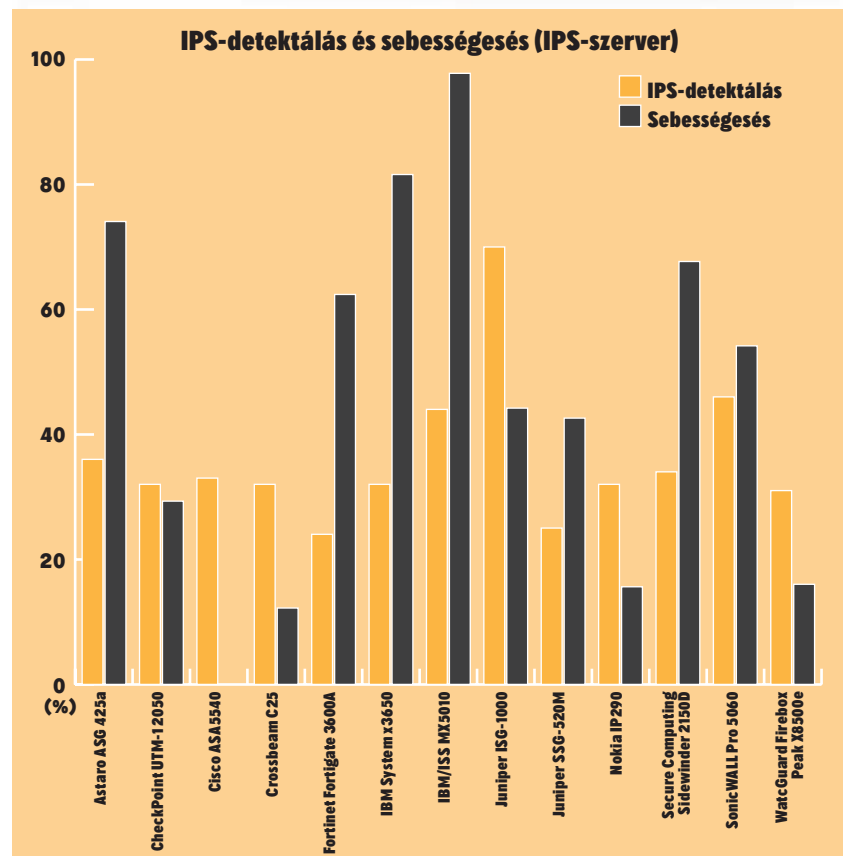
nem mindig lehet könnyen portokra, protokollokra szabni őket – konfigurálásuk azonban emiatt egyszerű. (Egy szignatúrára simán megmondható, hogy melyik protokollban keresse a gép.)

A tesztben mértük az IPS hatékonyságát is a már említett Mu Security Mu-4000-et használva. A téves riasztásokat nem vizsgálatuk. **Az eredmények azt mutatják, hogy a szignatúraalapú IPS-ek jobb hatásfokkal dolgoznak, de nem egyforma hatékonysággal előzik meg a szerverek, illetve kliensgépek elleni támadásokat.**

A táblázatban a számok azt jelentik, hogy az ismert sérülékenységeket kihasználó támadások hány százalékát fogta meg az IPS.

VÍRUSVÉDELEM

Nincs egyetértés abban, hogy egy tűzfalban legyen-e víruskereső, vagy sem. A tesztek után is csak arra a részre kapunk választ, hogy sebességben mennyit fizetünk érte. Hogy ez megéri-e, azt a felhasználónak kell eldöntenie. A munkaállomásokról úgysem hagyható el a vírusvédelem, ám sokan vélekednek úgy, hogy a munkaállomásokon kívül más eszközök is megtámadhatók.

A mérések alapján a víruskeresés rettenetesen lelassítja a tűzfalat, ráadásul ez a keresgélés közel sem olyan eredményes, mint a munkaállomásokon futó célszoftvereknél. A gyártók többnyire egyetértenek abban, hogy az igazán nagy tűzfalakra nem való a víruskereső, ez inkább a kisvállalatok számára hasznos. Ezért a tesztben szereplő tűzfalak közül többhöz nem is kínáltak vírusvédelmi kiegészítést. Amelyeknek van vírusvédelmi megoldásuk, azoknál nagy különbségeket találunk. Általában erősen véges számú protokollt fednek le, maximum három-hat. Elég könnyű kicselezni őket: **a Sidewinder például tökéletesen dolgozik a http-porton, de egy nem szabványos portot használva ugyanerre a forgalomra** már nem veszi észre ugyanazt a fertőzést. A FortiGate-nél minden szabályhoz hozzárendelhetünk víruskeresést –, de ezt egyenként kell a forgalmakhoz beállítani, csoportosan nem lehet. Ez a tűzfal azonban meglepően gyors volt, ennek ártott a legkevésbé a víruskereső bekapcsolása.

A Juniper ISG-1000 tűzfalához nincs vírusvédelem, az SSG-520M pedig meglehetősen lelassul tőle, ráadásul a nem szabványos portokon zajló forgalmat nem ellenőrzi.

A Check Point szoftverei több gépen futottak: az IBM x3650 szerverének többmagos processzorát remekül ki lehetett volna használni a Check Point Core XL technológiájával, de éppen ahhoz nincs víruskereső. A SonicWall több protokollt ismer, és képes a TCP-folyamban is keresni, mégis igen rossz arányban ismerte fel a vírusokat, de a gyártó egy hibajavításával a felismerési arány a legjobbak közé került.

A WatchGuard tűzfalának víruskereső modulja szintén lefedi az összes protokollt, viszonylag jó felismerési aránnyal, de valamiért éppen az FTP-kapcsolatban elég sokat átengedett. Talán mert a HTTP-, SMTP- és alap TCP- folyamatot egységes proxyn engedi át, az FTP-forgalmat különállóan kezeli. A beállítási lehetőségei nagyon jók.

A VERSENYZŐK

Astaro ASG 425a: 1U magas berendezés, hat gigabites csatolóval, illetve két SFP-modullal. A termék kapható tisztán szoftveres megoldásként, ha az alkalmazó saját hardvert szeretne alá. A gyártó német, 2002 óta van a piacon. Filozófiája, hogy a legjobb nyílt forráskódokat rakja össze, amelyek fölött a saját felügyeleti, vezérlési rendszere van. IPS-e a Snorton alapul, ami nagyon jó, de ne felejtjük el, hogy a Snort eredetileg IDS-nek készítették. Készíthetünk belőle magas rendelkezésre állású eszközt: összekötünk két készüléket egy de-

dikált porton keresztül – persze ilyenkor működés közben előfordulhat, hogy mind a kettő masternek hiszi magát. Az IPS kezelése elmarad a nagyvállalati igényektől. Egyelőre inkább SMB-kategória.

Check Point UTM-1 2050: 1U magas hardverre van telepítve a Check Point saját Secure Platform operációs rendszere, a VPN-1 tűzfal és néhány további felügyeleti eszköz. A készüléknek négy gigabites és négy 100 megabájtos kapuja volt. Külön is felügyelhető, de nagyvállalati környezetben egy külön SmartCenter felügyeleti szerverrel kezelhető.

Check Point VPN-1 UTM Gateway: a Check Point az egyik legrégebbi tűzfalgyártó, főleg ami a nagyvállalati kategóriát illeti. Különböző hardvergyártókkal együttműködik, mint a Crossbeam, az IBM, a Nokia – sokáig csak ezeken voltak kaphatók a tűzfalai. A VPN a Checkpoint egyik legerősebb oldala, különösen a nagyon összetett VPN-rendszerek kialakítása és felügyelete. A tesztben egy Nokia hardveren futó, illetve egy Secure Platformon futó tűzfal vett részt (lásd később). A Nokia hardveren futónak több felügyeleti lehetősége, magas rendelkezésre állási szolgáltatása és dinamikus útválasztása van. Az IPS és víruskereső szolgáltatások csak alapfokúak; az IPS-szabály tűzfalhoz köthető, és nem szabályokhoz. A víruskereső működésének jellemzői pedig egységesen az egész tűzfalrendszeren keresztül szabályozhatók.

Cisco ASA5540 + SSM-20 IPS modul: az ASA 5540 az új család egyik tagja. A család a PIX és a VPN-koncentrátorok leváltására készült. **Az ASA önmagában erős tűzfal, a vírusvédelem, illetve az IPS-modul külön kapható bővítőmodul formájában.** Mivel a hardveren egy bővítőhely van, ezért el kell döntenünk, melyiket választjuk. A felügyeletet végezhetjük parancsorból az eszköz grafikus felületén keresztül, illetve a CSM-en, a Cisco átfogó felügyeleti eszközén keresztül – ez utóbbi viszont az IPS-modul monitorozására nem képes, a saját webfelületét kell használni. Az IDS/IPS események feldolgozására a Cisco külön eszköze kell, a MARS. CSM nélkül az IPS és a tűzfal felügyelete nincs integrálva, ekkor külön IP-címet, de még külön Ethernet portot is kell használniuk. Az ASA-eszközök a VPN-koncentrátorok funkcionalitását is örökölték, így ezek VPN-ek végződésére is alkalmasak. A gyártó elsősorban az SSL VPN területre koncentrált, itt próbálja erősíteni jelenlétét.

Crossbeam C25: ez a tűzfal a Check Point VPN-1 szoftverét futtatta a Check Point Secure Platformján.

Fortinet FortiGate 3600A: a Fortinet erőssége a gyors hardver. Más gyártók a késztermékek reszelgetésével próbálnak jobb terméket csinálni, a Fortinet saját lapkákat tervez. Ezzel sebességben nehéz versenyezni. Ám a felügyeletre szolgáló webes felület meglehetősen egyszerű, a nagyvállalati igényekhez kevés, ám a parancsorból minden megoldható. Olyan helyen, ahol van ehhez szakértelem, ez nem jelent gondot. Az biztos, hogy a sebessége nagyon jó, a felügyeleti eszközökön könnyebb javítani.

IBM System x3650: az IBM hardveren a Check Point VPN-1-e futott, a saját Secure Platformján. A hardver többmagos processzorát a Check Point CoreXL technológiája ki is tudja használni. Sajnos a teszt idején a víruskeresőt nem támogatta. A szervert elég nagy, többet is fogyaszt, mint a többi kisebb készülék, de árban is jó választás.

SonicWALL Magyarországon

A SonicWall, Inc. február elején bejelentette, hogy megkezdte magyarországi működését. Itthon az RRC Hungary Kft.-n keresztül lesznek elérhetőek a termékei. A bejelentés kapcsán beszélgettünk *Thomas Veittel*, a SonicWALL közép-európai menedzserével a magyarországi tervekről, lehetőségekről.

Computerworld-Számítástechnika: *Milyen alapról indulnak? Értékesítettek-e már Magyarországon SonicWALL-eszközt? Mennyire ismerik a céget?*

Thomas Veit: Vannak már működő installációink, pontosan nem tudom a számukat, de nagyságrendileg több száz. Például a Fővárosi Önkormányzatnál használják UTM-eszközöinket, de más kormányzati területeken is megtaláljuk. Azt mondhatom, sokan ismerik az eszközeinket, de természetesen szeretnénk még ismertebbé tenni őket, ezért jelentünk meg itt is.

CW-SZT: *Miért épp az RRC-t választották?*

T. V.: Az RRC-vel már több országban dolgozunk együtt, jó eredménnyel.

CW-SZT: *Mi a megcélzott vevőkör, a felhasználói réteg?*

T. V.: A SonicWALL hagyományosan a kis- és középvállalatok számára készítette az eszközeit. Éppen most történik változás, fejlesztésekkel és felvásárlásokkal. Úgy véljük, elegendő tapasztalatunk gyűlt össze, és termékeink megérték a nagyvállalati piacra is.

IBM/ISS Proventia MX5010: meglepően gyors IPS-eszköz, ám tűzfalként egyszerű, egy nagyvállalat többet igényel. **Az IBM által megvásárolt ISS öröksége a kiváló IPS, ami minimális konfigurálási lehetőségeket nyújt.** Egy nagyvállalat, ahol több ezer felhasználó igényeit kell kielégíteni, aprólékos beállítási lehetőségeket kívánna. Ha az IPS sebessége az elsődleges, akkor viszont a legjobb eszköz.

Juniper ISG-1000, SSG-520M: ezek a tűzfalak is saját lapkát használnak, ezért hagyományosan gyorsak. Az ISG-1000 viszonylag régi hardver. Egy segédprocesszorral kezeli az IPS-t, egy vállalati tűzfal és egy önálló IPS kombinációja. Az ISG család ISP segédprocesszort tud fogadni. **Az SSG-520M** négy Ethernet portja mellett hat bővítőhelyet tartalmaz, ahová mindenféle LAN- és WAN-kártyák illeszthetők. Teljesen más ISP-motort tartalmaz, mint az ISG csa-

CW-SZT: *Rengeteg tűzfalgyártó van, miért éppen SonicWALL?*

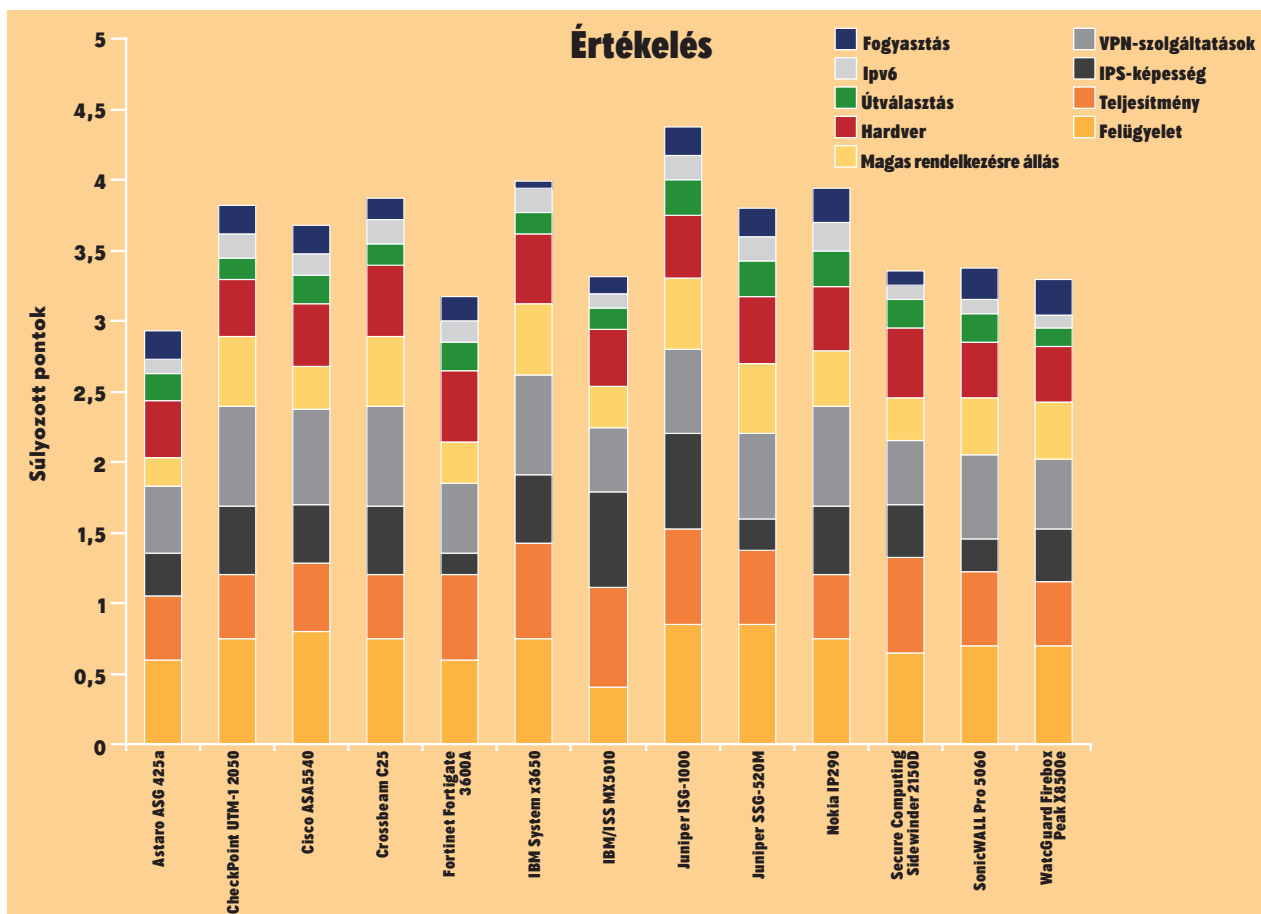
T. V.: A SonicWALL több területen vezető. Az USA-ban a VPN-megoldások piacán a második legismertebb név a miénk. SSL-VPN megoldások területén mind bevételben, mind darabszámban biztosan ott vagyunk az élbolyban. Rengeteg eszközt adtunk el, ma már bőven túl vagyunk az egymillió darabon. Nagyon nagy felhasználók választották eszközeinket, például a Du Pont és az SAP. Több feladatra is egységes megoldást kínálunk: egyik a biztonságos hozzáférés, másik a tartalomszűrés, ideértendő a levelezés és a mentés is, a harmadik az adatvisszatöltés. Az első feladatra, ahhoz, hogy a tűzfal IPS- és vírusvédelmi képességekkel legyenek felvértezve, SSL-VPN megoldásaink szolgálnak. De a többi feladatra is ezek adnak alapot. Új termékeink, amelyek már nagyvállalati kategóriába tartoznak a legnagyobb igényű felhasználóknak is megfelelnek, 30 ezer postafiókot képesek kezelni.

CW-SZT: *Az UTM-tűzfal saját fejlesztés?*

T. V.: Az UTM-ben saját motor dolgozik, és két víruskeresőt, a Kasperskyt vagy a McAfee-t lehet választani.

CW-SZT: *Mit várnak a hazai piactól?*

T. V.: A magyarországi megjelenés fontos része a régiós stratégiának. Úgy látjuk, ebben a régióban bőven van lehetőségünk a fejlődésre. Számos elvárás nem mondanék, de hosszabb távon szeretnénk azt a pozíciót itt is elérni, amit a tengerentúlon sikerült.

UTM-tűzfal

A UTM - betűszó, a Unified Threat Management rövidítése. 2004-ben használták először, egy IDC-dokumentumban. Ezzel a névvel azokat a tűzfalakat illetik, amelyek egy készüléken belül több szolgáltatást nyújtanak, ilyen lehet a levélszemétszűrés, a víruskeresés, az IPS- és/vagy IDS-szolgáltatás, illetve a webes tartalomszűrés.

SonicWall PRO 5060: 1U magas készülék, hat gigabites Ethernet csatlóval. A SonicWall hagyományosan a SOHO kategóriától a kisvállalatokig gyárt tűzfalakat – újabban megcélozza a nagyvállalati piacot. A PRO 5060-ban visszaköszön a kisebb kategóriák tulajdonsága: a tűzfal zónákon alapul, egyes kapuk fixen egyes zónákhoz vannak rendelve. A konfiguráláskor a működést az előre definiált zónák szerint kell megfogalmazni. Hiányosság, hogy a kimenő http-forgalmat nem vizsgálja, azaz egy nálunk működő http-szerver fertőzhető. Az IPS felügyelete igen elnagyolt.

WatchGuard Firebox Peak X8500e: 1U magas eszköz, nyolc darab gigabites Ethernet csatlóval, nagy teljesítménnyel és – a többi eszközhöz képest – alacsony árral. A gyártó három családba sorolja a termékeit, Peak, Core és Edge. Ez a Peak család tagja, ami a proxy tűzfalak örökségéből származik. A jó teljesítmény bosszantó hiányosságokkal párosul – persze ezek csak nagyvállalati körben észlelhetők, mint az igazi központi felügyelet hiánya, vagy hogy az SMTP proxy a 2001-es változatot nem pontosan kezelte. Ezek kisebb cégeknél észrevétlenek maradnak.

AZ EREDMÉNYEKRŐL

Az eredményekből az látszik, hogy az UTM-tűzfalnak **sávszélességben kell megfizetniük a különböző szolgáltatások árát.** Az IPS-t, a víruskeresést nem a legjobb ötlet a nagy sávszélességű tűzfalra terhelni, amennyiben megszeretnénk őrizni a sávszélességet. Ott lehet ezen a kombináción gondolkodni, ahol a sávszélesség nem kritikus, és a beállítások gondos megválogatásával okos kompromisszumot lehet elérni. Ugyanakkor azt is tartsuk szem előtt, hogy a víruskeresés képességei korlátozottak, nem mindig működik minden protokollon keresztül. Az IPS képességei sem feltétlenül versenyképesek a külön célszerűen készített eszközökével, elsősorban a beállítási lehetőségek terén van némi elmaradás.

További információ: **Üveges Szabolcs**, email: suveges@idc.com, tel.: +36 1 473 23 75
Regisztráció: <http://www.idc-cema.com/events/storage08hu>

IDC STORAGE, VIRTUALIZÁCIÓ ÉS ZÖLD ADATKÖZPONTOK ROADSHOW 2008

VIRTUÁLIS VÁLTOZÁS, VALÓS MEGTAKARÍTÁS, HATÉKONYABB JÖVŐ

BUDAPEST, 2008. MÁJUS 8., CSÜTÖRTÖK, 09,00
HOTEL NOVOTEL CENTRUM
1088, BUDAPEST, RÁKÓCZI ÚT 43-45

A KONFERENCIA KIEMELET ELŐADÓJA:

MARTIN HINGLEY

AZ IDC EMEA KUTATÁSI VEZÉRIGAZGATÓ-HELYETTESE, AKINEK VITAINDÍTÓ ELŐADÁSÁBÓL MEGTUDHATJUK:

- Hogyan javítható a kihasználtság és a megbízhatóság virtuális szerverek segítségével?
- Milyen segítséget nyújthat a virtualizáció az adattárolásban?
- Hogyan fokozzák a virtuális PC-munkamenetek a különböző alkalmazások biztonságát?
- Hol kapcsolódik egymáshoz a „szolgáltatásként nyújtott szoftver” és a szolgáltatásorientált architektúra?
- Miként segíti a virtuális I/O az alkalmazásterítést a modern infrastruktúrákban?
- Képes javítani a virtualizáció az adatközpont energiahatékonyságát? Milyen rejtett költségei és buktatói vannak a virtualizációnak?

PLATINA PARTNERÜNK

CO-PARTNERÜNK

ARANY PARTNEREINK

SZAKMAI PARTNERÜNK

EZÜST PARTNEREINK

MÉDIA PARTNEREINK

lásd. Az SSG-520M a Juniper Deep Inspection technológiáját alkalmazza az IPS szolgáltatására. A beállítási lehetőségek nem olyan szélesek, mint az ISG-n. Az ISG-1000 érte el a legjobb összesített eredményt: volt jobb IPS, volt jobb tűzfal, talán felügyelhetőségben is volt jobb, de összességében mindig a legjobbak közt volt – kivéve a VPN-t, amit nem kezel.

Nokia IP290: a hardveren a Check Point VPN-1 tűzfala futott, az IPSO operációs rendszeren. Ez valamivel több lehetőséget ad a nem szorosan a tűzfalhoz tartozó dolgok beállítására, mint például a dinamikus útválasztás, Ipv6 kezelése.

Secure Computing Sidewinder 2150D + IPS gyorsító: ez egy proxyalapú tűzfal, secure Linux magon, Intel-alapú szerverre telepítve. A gyártó nemrég vásárolta fel a Cyberguardot, aminek kézzelfogható haszna a központi felügyeleti eszköz. A beállítások sokrétűek, ennek megfelelően bonyolult a kezelése. Egy szabály működhet csomagszűrőn vagy proxyn keresztül is. Sok dolog csak a parancssoron keresztül szabályozható teljes mélységében. A tűzfal, a többivel ellentétben pozitív biztonsági modelt használ, azaz nem tiltunk dolgokat, hanem a cégtől ki-, illetve bemenő csomagokat engedélyezünk, pontosan tudva, melyik alkalmazás melyik portokat használja.

Együtt erősebbek

Nemrég alakult meg az Első IKT Megoldásszállító Hálózat. A kilenc vidéki informatikai kis- és középvállalkozást tömörítő konzorcium célja nagyvállalként fellépni az országos hatókörű állami pályázatokon, rávenni a fővárosi cégeket, hogy vidékre szervezzék ki informatikájuk üzemeltetését. [Írta: Vass Enikő]

Az Első IKT Megoldásszállító Hálózat a GVOP 2.3.1. pályázat keretében alakult meg, első körben kilenc taggal; mentora az Informatikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ) volt, de további tagok jelentkezését is várják. A csoportosulás célja közös erővel fellépni a különböző országos informatikai pályázatokon, továbbá komoly versenytársai szeretnének lenni a nagyobb informatikai cégeknek. A vállalkozások az ország különböző területein tevékenykednek az informatikai szolgáltatások területén. Megalakulásuk bejelentése után a konzorcium tagjai először március 18-án találkoztak és tárgyaltak Budapesten.

CÉLOK, LEHETŐSÉGEK

– Régi együttműködésről beszélünk – mondta *Vinnai János*, a miskolci Szinva Net Kft. vezetője, akit a konzorcium vezetésével is megbíztak. Elmondta: a vidéki önálló informatikai cégek azért fogtak össze, hogy egységesen lépjenek fel az újabb értékek megteremtése érdekében.

A hálózatban lévő cégek az egész ország területén megtalálhatók, így az egész országot lefedik. *Vinnai János* szerint nemcsak az a fontos, hogy földrajzi elterjedtség szempontjából erősek, hanem az is, hogy 160 informatikai szakember dolgozik ebben a konzorciumban, akik az informatika minden területét átfogják. Ezt a tudást együttesen kívánják értékesíteni a nagy beruházásoknál, közösen indulnak

majd el a különböző tendereken. – Ezek a szakemberek megfelelő háttérbázist képesek adni bármely nagy hazai informatikai feladathoz – véli *Vinnai János*.

KÉTÉVES ELŐKÉSZÍTŐ MUNKA

Az idei márciusi bejelentést két éves előkészítő munka előzte meg. Az első és a soron következő találkozók célja megbeszélni, pontosan körülhatárolni, melyek legyenek azok a területek, ahol közösen fel tudnak lépni. Az elmúlt időszak szervezőmunkája arról szólt, hogy az IVSZ-szel közösen igyekeztek összehozni a konzorciumban részt vevő cégeket; megkeresték a kiemelkedő minőségi jegyeket, meghatározták, mely tevékenységeket kell szabványosítani a konzorciumon belüli folyamatos munkához. Ahhoz, hogy a közös érdemi munka elkezdődjék, még sok a teendő, például lobbizniuk kell annak érdekében, hogy kormányzati szinten elfogadják őket, hogy számoljanak velük a különböző tenderek meghirdetésekor. – Az elektronikus és nyomtatott médiumokban a kormányzatot képviselő emberek egyre gyakrabban adnak hangot azon véleményüknek, miszerint a kis- és középvállal-

kozások támogatása fontos feladat. Ennek a konzorciumnak a megalakításával lehetőséget teremtünk a kormányzatnak, hogy a tettek mezején is bizonyítsa eme szándékát – hangoztatta *Vinnai János*.

EGYENRANGÚ CÉGEK HÁLÓZATA

Kimondottan vidéki cégek vannak ebben a konzorciumban. – Az volt a cél, hogy a

nagy szaktudású, ám a fővárosban csak esetenként jelen lévő cégeket összefogja az IVSZ – mondta *Nagy Tibor*, a szombathelyi Flag Kft. vezetője. A hálózatban lévő cégek alapvető tevékenysége az informatika, ezen belül van, aki jobban ért az oktatáshoz, más az ERP-rendszerek telepítésének specialistája, megint más a hálózati technológiák szakértője. Ez a tudás együttes erővel egy közös konzorciumban tud megjelenni, és igazi versenytársa lehet a nagyvállalatoknak. Az infokommunikációs technológiák használói na-

gyon jól tudják: manapság mindegy, hogy a szomszéd irodából vagy pedig Indiából támogatott egy-egy informatikai folyamat.

A fővárosi cégeknek is megéri vidéki vállalkozókra rábízni a munkát, főleg most, hogy egy ilyen klaszter már megalakult és működik.

ÖNÁLLÓAN, MÉGIS EGYÜTT

– A konzorciumban részt vevő cégek feladata szakértői szintű szolgáltatásokat kínálni, az IVSZ feladata pedig megteremteni azt a környezetet, amely befogad bennünket – mondja *Nagy Tibor*. Szerinte mindenképpen kohéziót kell teremteni a hálózat cégein belül, hiszen ha csak egy darab hiányzik a teljes képből, akkor már nem érthető, miről is van szó. – Az IVSZ és a vállalatok közös együtt-

működésének eredményeképpen zászlóshajó született, a mi feladatunk megismertetni a nagyvilággal, jelezni a kormány felé, valamint a szervezeteknek és a vállalatoknak, hogy léteünk, itt vagyunk, bízzanak ránk feladatokat – vélekedett *Nagy Tibor*. – Ugyancsak fontos, hogy a konzorciumon belül a cégek önállóak és egyenrangúak, minden döntésben egyformán számít mindenki szavazata, függetlenül attól, hogy mekkora, és milyen árbevételű cégről van szó.

KIEGYENLÍTETT VERSENYHELYZET

– Az Informatikai Vállalkozások Szövetsége, az informatikával foglalkozó magyar kis- és középvállalkozások sokszor hátrányos versenyhelyzetének kiegyenlítése érdekében találta ki és dolgozott hosszú ideig a konzorcium létrehozásán – mondta *Tuska István*, az IVSZ alelnöke. Ennek a konzorciumnak a megalakításával bebizonyították, hogy hosszú távon változnia kell a régi, megszokott munkastílusnak, amikor minden cég önmaga erejéből próbált valamit elérni. A kialakult hálózat mintapéldája lehet a közös együttműködésnek, az együttes munkának. – Nem véletlenszerű, hogy most gyorsultak fel a konzorcium alakulása körüli teendők – erősítette meg *Tuska István* –, hiszen az uniós pénzek most érkeznek az országba, ezeket a forrásokat pályázati rendszeren keresztül osztják el. **Egy nagy állami pályázaton a kis- és középvállalkozások önmagukban nehezen tudnak sikeresen szerepelni, közösen viszont olyan tényezővé válnak, amelyet figyelembe kell venni.** Nemcsak a pályázati források tekintetében, hanem egy nagyobb fővárosi projekt kapcsán is sikeresen tud a konzorcium fellépni, a budapesti cégek is szívesen megbíznák egy nagy vidéki cégben. Az IVSZ minőségbiztosítási szerepet is ellát, hiszen a klaszterben részt vevő vállalkozások megbízhatóságát, jó hírnevét a szakmai szervezet előbb ellenőrzi, azután pedig garantálja – mondta *Tuska István*.

Tuska István

alelnök
IVSZ

A konzorcium tagjai

A konzorcium vezetője a Szinva Net Kft. (Észak-magyarországi Régió), tagjai: Flag Számítás-technikai Kft., Procomp Kft. és az Abakusz Kft. (Nyugat-dunántúli Régió), '5P' Kft.; M&M Computer Kft.

(Dél-dunántúli Régió), Projen Kft. (Észak-magyarországi Régió); Karakter Kft. (Észak-alföldi Régió) és PCBOX Kft. (Dél-alföldi Régió). A szervezet nyitott, később csatlakozhatnak hozzá mások is.

Legyünk sikeresebbek húsz perc alatt

Egyszerűen semmire sincs ideje? Ugye ismerős? Éppen ezért felsorolunk 12 folyamatot, amelyeket fejleszthet, és előnyöket, amelyeket elérhet. És ami fontosabb: a változtatásokhoz elég lesz húsz perc. [Írta: Stephanie Overby, CIO.com]

Ha ránéz tennivalóinak listájára, kiderül, minden kemény diónak és örülni hosszadalmasnak tűnik: „Ötéves stratégiai tervet készíteni!” „Meghatározni az IT-szervezetben a következő 36 hónapra szükséges szakértői posztokat!” Be kell ismernünk, egy kissé lecsúszott. No meg a határidők! Projektfrissítések, csoportértekezletek, beszállítói látogatások, személyes találkozók közvetlen jelentésekkel. E-mail, prezentációk, lélegzetvételnyi idő sincs. Ezen már csak egy húszperces csoda segíthet!

Természetesen a legtöbb nagy változás eltart egy darabig, de nem mind igényel gigantikus műveletet.

• Minimeeting

Ha a szinglik pépesek nyolcperces vilámrándikon ismerkedni, akkor miért ne próbálnánk meg ugyanezt az IT-meetingek során? Ülünk le, tervezzük át az összes IT-megbeszélésünket húszpercesre. Ha ez túl radikális, akkor csak a legkorábbit. Ha pedig megfelelően erősnek érezzük magunkat, akkor az osztályok közötti értekezletekkel is tegyük ugyanezeket.

• Beszállító, nyilatkozz!

Kérjük meg fontos technológiai beszállítóinkat, hogy értékeljék kapcsolatukat a cégünkkel. Tőlünk ez minimális erőfeszítést igényel, ugyanakkor nagyon kifizetődő lehet. Persze árnyoldala is van a dolognak: esetleg a beszállító nem lesz annyira őszinte, mint azt elvárnánk, hiszen szeretné megőrizni beszállítói pozícióját.

• Hívjuk fel az ügyfelet!

(Ha az ügyfél dühös valamiért a cégünk-re, akkor azért bónusz pontok járnak!)

Beszélgünk a közvetlen kapcsolattartónkkal az értékesítésnél, marketingnél vagy ügyfélszolgálatnál. Lehetőleg azt a személyt kérjük, aki őszinte, nyílt, szókimondó volt a múltban is. Egy elégedetlen, de őszinte ügyfél véleménye sokat segíthet abban, hogy pozitív fordulat álljon be a cégünknel.

• Az élet e-mail nélkül

Amikor a személyes kommunikációs stratégiák jönnek szóba, az IT-munkások általában a CIO módszereit köve-

tik. Ha a CIO állandóan e-maileket továbbít (forward), mindenkinek CC-zi a leveleket, csatolmányokat tornyoz csatolmányokra, a beosztottak bizonyosan követni fogják a példát. Több szemtől szembe interakció segíthet az e-mail túlterhelésen. Egy „e-mail mentes nap” sokat javíthat a munkatársak egymással való kapcsolatán és segítheti a döntéshozatalt.

• Támogassuk a tanulást!

20 perc alatt engedélyezhetünk büdzsét egy tréningre, vagy még gyorsabban és olcsóbban küldhetünk egy e-mailt a munkatársaknak, amelyben arra bátorítjuk őket, hogy tanuljanak valami újat, és tudomásukra hozhatjuk, hogy elvárjuk tőlük: havi egy napot töltsenek tanulással. Így a szervezetünk számára fontos és hiányzó szakértelmet is pótolhatjuk.

• Legyünk elérhetők!

Egy rögtönzött csevely valakivel a munkatársak közül az illetőt nagyon idegessé teheti, így sokkal jobb, ha nem éri váratlanul a kollégáinkat, hogy szóba állunk velük, hanem szokásunkká válik a rendszeres beszélgetés. Így hasznos információra tehetünk szert arról, hogy pontosan mi történik a cégnél. Lehetőleg ne azzal indítsunk, hogy „Na, mi újság?”, hanem tegyünk fel konkrét kérdéseket. Ha a beosztottaknak az az érzése, hogy megközelíthetők vagyunk, akkor nem fogják magukat kényelmetlenül érezni, és oda jönnek hozzánk, hogy elmondják, ha valami fontos mondanivalójuk van.

• Hajót elhagyni!

A jó vezetők gyakran úgy gondolnak a munkájukra, mint a jó kapitányok és e szerint is végzik a munkájukat, vagyis függetlenül attól, hogy mi történik, ők a süllyedő hajón maradnak. Pedig néha jobb dolog keresni egy mentőcsónakot, és kivezni a hívogató partra. Ha úgy találjuk, hogy a munkánk már nem kihívás a számunkra többé, ideje újat keresni.

• Titkosítsunk most, vagy később megbánjuk!

Mit fogunk mondani a főnökünknek, hogyha egy alkalmazott elveszít egy noteszgépet, amely fontos céges ada-

tok kiszivárgását és PR-lidércnyomást eredményezhet? A főnök pedig rákérdez: miért nem titkosítottuk a céges mobilkészülék tartalmát. Ez bizony nem lesz kellemes! Úgyhogy már most fogjunk hozzá a munkához, vizsgáljuk meg, milyen titkosítási technológia áll rendelkezésünkre.

• Mit akar a felhasználó?

Biztosak akarunk lenni abban, hogy a megfelelő IT-befektetéseket hajtjuk végre? Itt egy új ötlet: miért nem kérdezzük meg a felhasználókat, hogy mit szeretnek és mit nem? Óriási különbség lehet a vezető menedzsment IT-eszközöket érintő stratégiai döntései – hardver- és szoftvertéren egyaránt – és a között, hogy a felhasználók a való vi-

lágban miként adaptálják és használják azokat. A legcélravezetőbb egy egyszerű, akár anonim felmérés a következő kérdésekkel:

- Mely alkalmazások a leghasznosabbak az ön számára? (Itt mindenképpen adjunk egy listát a munkatársak gépeire felinstallált programokról!)
- Mely alkalmazások fontosak annyira, hogy nem is tudná ellátni a feladatát nélkülük?
- Melyik alkalmazást nem használja egyáltalán?
- Melyik alkalmazás okozza a legtöbb problémát önnek?
- Melyik olyan üzleti alkalmazás vagy szolgáltatás az, amely pillanatnyi-lag nem áll rendelkezésre, de azonnal

megkönnyítené a munkáját és növelné a teljesítményét?

• A srácok tényleg okosak!

Persze a régi motorosoknak nagyszemű ötleteik vannak, de miért nem rázzuk fel munkatársainkat és miért nem kérdezzük meg a fiatalokat arról, hogy milyen ötleteik lennének a hatékonyság fejlesztése, a minőség javítása vagy egyszerűen csak a kellemesebb munkahely érdekében? Az újoncoknak a szervezetben egészen sajátos nézőpontjuk van, de csak ritkán kérdezzük meg az álláspontjukat, és a főnökség nem használja ki ezt az előnyt. Próbáljunk ki valami olyasmit, hogy feltesszük nekik a kérdést: „Hé, szeretném hallani az ötleteiteket arról, hogyan fejleszhetnénk a hatékonyságot! Gondolkozzatok rajta és következő péntekre kérem a három legjobb ötletet!”

• A beszállítóink biztosan megért minket?

Megosztani stratégiai terveinket a beszállítóinkkal sokat segíthet mindkét félnek. Talán a tervek olyan termékeken

nyugszanak, amelyek már közel járnak az élettartamuk végéhez – például egy kifutóban lévő alkalmazásra vagy régebbi kiadású hardverre. Nem lenne jó ezt előre tudni? Talán éppen egy olyan termék várható hamarosan, amely jobban megfelel majd a jövőbeli szükségleteinknek. De hogyan szerezhetnénk erről tudomást? Először hívjuk meg magunkhoz a beszállítóinkat egy stratégiai terv prezentációjára és szánjunk elég időt a kérdésekre. Csak a kulcsfontosságú embereket hívjuk meg, és semmiképp se küldjük el e-mailben vagy főleg ki-

nyomtatva a terveinket nekik. Egyfelől ki tudja, hogy elolvassák-e, másfelől nem szeretnénk, ha a stratégiai fontosságú terveink kiszivárognának.

• Nem csak Office van a világon!

Lehet, hogy már réges-régen nem használunk mást, mint Microsoft Office-t, de gondoljunk csak bele, hogy megéri-e kifizetni egy teljes Office-csomag árát olyan felhasználóknak, akik csak néhány alapszolgáltatást használnak belőle! Talán megéri azoknak a felhasználóknak, akik az Office szolgáltatásainak a negyedét sem használják ki valamilyen olcsóbb vagy akár ingyenes – Google Apps, OpenOffice.org –, alternatívát kipróbálni.

A nehézkes használat gátolja a BI széles körű terjedését

Néhány éven belül jelentősen csökken majd az IT szerepe az üzletiintelligencia-alkalmazások fejlesztésében, miután több feltörekvő technológiának köszönhetően könnyebb lesz az analitikai alkalmazások építése, illetve felhasználása – derül ki a Gartner felméréséből. [Írta: Mozsik Tibor]

A gyakorlatban mindössze az üzleti felhasználók 15–20 százaléka használja rendszeresen az üzletiintelligencia- (Business Intelligence – BI) eszközöket. – Ahhoz, hogy az üzletiintelligencia-piac a mainál nagyobb mértékben bővüljön, a szállítókknak el kell fogadniuk a tényt, hogy a legtöbb üzleti felhasználó jelenleg úgy érzi, nehéz használni a BI-eszközöket – nyilatkozta Kurt Schlegel kutatási igazgató a Gartner nemrégiben közzétett felmérése kapcsán. Más technológiákat – mint a személyi produktivitást növelő eszközöket, a kollaborációs megoldásokat vagy az internetkeresést – ma már széles körben használják a felhasználók mind üzleti, mind magánjellelű célokra. Az üzleti intelligencia erőteljes terjedésére ugyancsak volna lehetőség, ha megszabadulna „rossz” hírnevétől, amelyet az elmúlt években szerzett.

Ezért várhatóan azok a feltörekvő technológiák hozzák majd közelebb az üzleti intelligenciával kapcsolatos innovációkat, amelyek alkalmazása egyszerűbb a felhasználóknak, és lehetővé teszik, hogy saját maguk állíthassák össze a testre szabott vállalati jelentéseket, illetve analitikai alkalmazásokat építhessenek. Különösen öt technológia – az interaktív megjelenítés, a memórián belüli analitika, az üzleti intelligenciával integrált keresés, a szoftverszolgáltatás (SaaS) és a szolgáltatásorientált architektúra (SOA) – segíti a közeljövőben a BI széles körű elterjedését.

KEVESEBB INFORMATIKUSRA LESZ SZÜKSÉG?

– Az innovációnak azonban egy másik hatása is lesz: az egyének és a munkacsoportok kevésbé fognak függni a központi IT-szervezettől, hogy az az üzleti intelligenciával kapcsolatos igényeit kielégítse – vélekedett Kurt Schlegel. – A BI-csapatoknak ehhez azonban meg kell érteniük, hogy a mind újabb technológiákat miként használják ki az üzleti intelligencia szélesebb körű adaptálása érdekében úgy, hogy közben nem ássák alá a szervezet jelenlegi BI-infrastruktúráját és standardjeit.

Az interaktív megjelenítés a különböző gazdag internetes alkalmazásoknak köszönhetően gyorsan elfogadot-

tá válik a következő két esztendőben mint az analitikai alkalmazások általános front-end felülete. Ennek a tech-

Terjednek a strukturált adatokhoz kapcsolódó keresési indexek.

A végfelhasználók mind több ad hoc adatlekérdezést szeretnének végezni.

nológiai trendnek hála, a jelentések és analitikai alkalmazások készítése és felhasználása egyszerűbbé és élvezetesebbé válik. Az attraktív felhasználói felületnek köszönhetően várhatóan olyanok is előszeretettel fogják majd használni az üzleti intelligenciát, akik

zatok összesítésében annak érdekében, hogy a diszkalapú adattárolás teljesítményét optimalizálni tudják; ez a réteg akadályozza az „önkiszolgáló” BI létrehozását. **A csökkenő memóriák és a 64-bites rendszerek terjedése egyre vonzóbb alternatívává teszik a memórián belüli analitikat,** amely megközelítéssel az üzleti felhasználóknak nem lesz többé szükségük az IT-re ennek a rétegnek a kialakításához.

Az üzleti intelligenciával integrált keresés két módon segítheti a BI terjedését. Egyrészt a felhasználók képesek lesznek keresni a meglévő jelentések között. A legtöbb szervezet jelenleg hierarchikus mappákat használ a riportok közötti keresésre, a megfelelő jelentés megtalálása azonban így meglehetősen erős kihívás, hiszen a nagy szervezeteknél általában több száz vagy akár több ezer különböző jelentés keletkezik anélkül, hogy az elnevezések bármilyen támpontot adnának

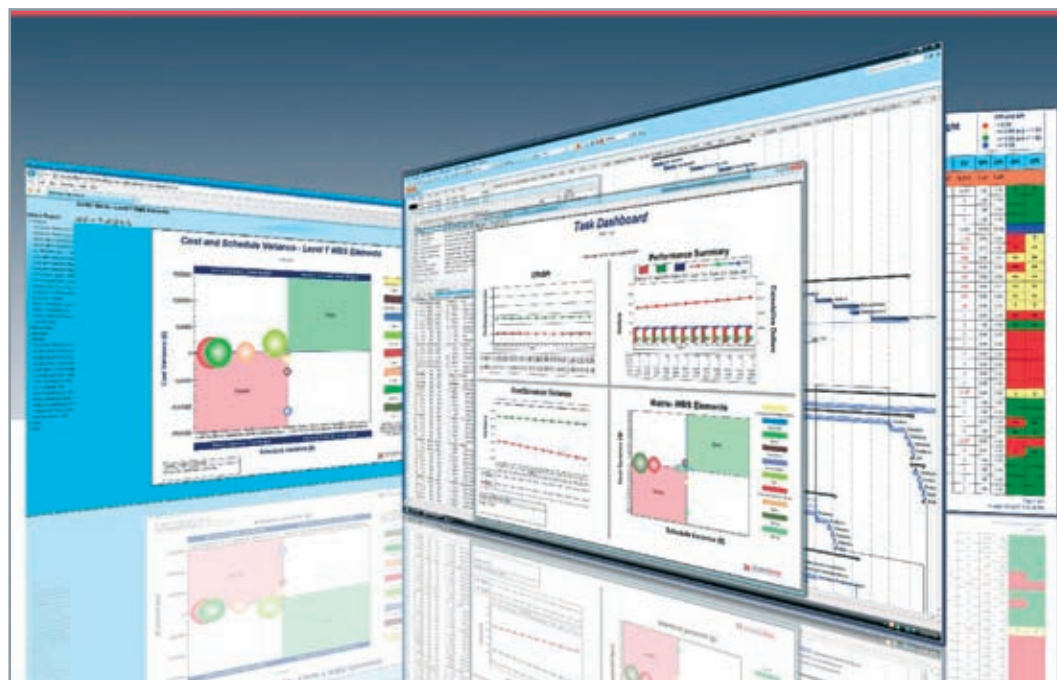
információk közötti keresést teszi lehetővé a felhasználók számára abban az esetben, ha az adott jelentés nem létezik. A strukturált adatokhoz kapcsolódó keresési indexek egyre elterjedtebbé válnak, ahogy a végfelhasználók mind több ad hoc adatlekérdezést szeretnének elvégezni.

ÜZLETI INTELLIGENCIA MINT SZOLGÁLTATÁS

Egyre több kis- és közepes vállalkozás – amely eddig forráshiány miatt nem ruházott be az üzleti intelligenciába – mind többször keresi azokat a szolgáltatásokat, amelyek révén több rendszerből származó adatokat tudnak integrálni, elemezni és azokból jelentéseket készíteni. A szoftverszolgáltatások elterjedésével az analitikai szolgáltatások a jelenleginél szélesebb körben lesznek alkalmazhatók a közepes vállalkozások körében is. Emellett akár a teljes körű üzleti intelligenciával és adattárházzal felvértezett nagyvállalatok is felhasználhatják majd az SaaS-modellt a BI bizonyos aspektusaira.

A legjobb már működő példák erre a website-analitikai szolgáltatások, ahol az üzleti felhasználók – tipikusan a marketing területén – nagyon kifinomult jelentéseket és analitikai alkalmazásokat tudnak létrehozni a website-aktivitások követésére.

A vizuális „drag-and-drop” fejlesztésen alapuló szolgáltatásorientált architektúra is könnyebbé teszi a BI-alkalmazások fejlesztését. Ugyanakkor **kihívást jelent, hogy egyre több nem szabványos alkalmazás jelenhet meg a különböző szervezeti egységekben** – figyelmeztet a Gartner jelentésében.

nincsenek hozzászokva a táblázatkezelőkben és az adatbázisokban általános rácsos elemzésekhez és jelentésekhez.

MEMÓRIÁN BELÜL

Mivel az üzleti intelligencia nagy mennyiségű adatot mozgat meg, hagyományosan az IT-re támaszkodott a táblá-

a kereséshez. A hierarchikus mappák közötti navigáció lecserélése a relevancia alapján való rangsorolásra, a jelenleginél lényegesen egyszerűbbé teheti majd a keresést a meglévő riportok között.

A másik megközelítés, amely mostanában kezd terjedni, a strukturált

puló szolgáltatásorientált architektúra is könnyebbé teszi a BI-alkalmazások fejlesztését. Ugyanakkor **kihívást jelent, hogy egyre több nem szabványos alkalmazás jelenhet meg a különböző szervezeti egységekben** – figyelmeztet a Gartner jelentésében.

Diadalmenet vagy akadályfutás?

A nemzetközi adatok tükrében egyértelmű, hogy a hazai elektronikus kereskedelemben még számos kiaknázatlan lehetőség rejlik. Ugyanakkor az internet terjedésének kérdése mellett még sok területen kell leküzdeni az akadályokat. A cégek részéről elengedhetetlen a szolgáltatások technikai hátterének fejlesztése. Azonban a fogyasztói kultúra önmagától való átalakulásában sem érdemes bízni. [Írta: Galáczy Anna és Gerhardt Erik]

A világháló megnyitása az üzleti élet szereplői előtt egy új korszak kezdetét jelentette. Az elektronikus kereskedelem ugyan mára már mindennapos fogalomként vált, a virtuális piacter lehetőségei világszinten azonban még semmiképpen sem merültek ki. A magyarországi internetpenetráció növekedési üteme mellett pedig még csak most nyílik majd igazán lehetőség az e-kereskedelemben valódi potenciáljának kiaknázására.

Az Egyesült Államokban 2007 harmadik negyedévében elektronikus közvetítéssel realizálódott kiskereskedelmi értékesítés értéke meghaladta a 34 milliárd dollárt, az utolsó negyedévre pedig több mint 36 milliárdos forgalmat prognosztizáltak. Ugyan az utóbbi évek adatainak fényében a növekedési ütem kismértékű csökkenése tapasztalható (2000 óta először csökkent 20 százalékos alá), az összes kiskereskedelmi forgalmon belüli részesedése azonban töretlenül nő, 2007 végére elérte a 3,5 százalékot. Az Európai Unió országainak adatait vizsgálva azt látjuk, hogy 2005-ben az interneten keresztül való értékesítés egyelőre a vállalkozások teljes forgalmának körülbelül 1 százalékát tette ki, de az előrejelzések szintén folyamatos növekedést jósolnak.

Mindezek fényében a továbbhaladás iránya egyértelmű, a lehetőségek realizálódásának mértéke azonban számos tényezőtől függ: az internethasználók arányától kezdve a vállalatok innovációs képességein át a fogyasztói bizalom szintjéig.

SZERÉNY BEVÉTELEK

Magyarországon az internethasználók aránya 2006 és 2007 között a korábbiaknál jelentősebb mértékben növekedett, így ma már a magyar lakosok közel fele böngészni valamilyen rendszerességgel a világhálót. Ennek ellenére továbbra is erőteljes maradt a különböző demográfiai-gazdasági jellemzők, mint amilyen az életkor, az iskolai végzettség, a jövedelem, a lakóhely jellege és földrajzi elhelyezkedése, hatása arra, hogy valaki internetezik-e vagy

sem. Ez azt jelenti, hogy (egyelőre) az interneten elérhető fogyasztói csoportok köre is szűkebb, ami további hatással van a virtuális piacra forgalmazható termékek és szolgáltatások körére.

A hazai elektronikus kereskedelem kezdeti jellegére utal az is, hogy a használók taborán belül viszonylag alacsony azok aránya, akik szoktak online vásárolni: ez a netezők kevesebb mint egynegyedére jellemző. Az arány európai uniós összehasonlításban meglehetősen alacsony – az unióban átlagosan minden második internetező vásárlásra is használja a világhálót. A World Internet Project (WIP) 2007-es adatai szerint pedig ez a felhasználási mód egyáltalán nem követi az internethasználat terjedési mutatóit, 2006-ról 2007-re pusztán 1 százalékos növekedés volt tapasztalható.

Az alacsony használati arány ellenére az internetes kereskedelem jelentősége hazánkban is folyamatosan nő, még ha a bevételek nagysága jócskán el is marad a nyugat-európai vagy egyesült államokbeli számoktól. A GKI eNET felmérése szerint 2007-ben a magyarországi internetes kereskedelem árbevételei 45–46 milliárd forintot tettek ki, ami jelentős emelkedés a 2005-ben mért 19 milliárdhoz képest.

ERŐS A BIZALMATLANSÁG

De vajon melyek azok a termékcsoportok, amelyeket az emberek szívesen vásárolnak online? A Medián kutatási adatai szerint a legkedveltebb termék a neten a könyv és az újság: a magyar internetes vásárlók több mint 40 százaléka vásárolt ilyen termékeket. Minden további termék- vagy szolgáltatástípus ennél sokkal kevésbé népszerű; műszaki cikket, jegyet, DVD-t vagy CD-t, számítástechnikai terméket már csak az online vásárlók nagyjából 20 százaléka szokott beszerezni az internet segítségével.

Az online megvehető termékeknek és szolgáltatásoknak létezik egy „negatív sorrendje” is – vagyis vannak olyan dolgok, amelyekről még az internetezők nagy része sem tudja elképzelni, hogy online szerezze be. Ez legin-

kább a különböző ételekre és italokra jellemző: az internethasználók 46 százaléka sosem venne ilyesmit neten. De 43 százaléuk ruhaneműt vagy cipőt sem vásárolna online. Nyilvánvaló, hogy ezekben az esetekben még él a felhasználókban az a meggyőződés, ami a hagyományos vásárlás természetes velejáróit, azaz a „saját érzékszervekkel” tapasztalást, **az adott termék vagy szolgáltatás tulajdonosságáról való közvetlen megbizonyosodást a vásárlási folyamat elengedhetetlen részének tartja,** ezek pedig nem megvalósíthatók a számítógép közvetítésével. Az internetezők nagyjából egyharmada-egynegyede továbbá nem szívesen venne online autót, antik tárgyakat vagy műszaki cikket sem.

A hazai online kereskedelemben a fizetési módot tekintve meghatározó az utánvétes számlakiegyeztetés: a vásárlók 68 százaléka elsősorban

így fizet. Az online módon, a fizetés bankkártyaadatok megadásával csak a vásárlók 23 százalékánál jellemző – a WIP-kutatás adatai szerint arányuk 2002 óta változatlan.

Vajon miért ilyen alacsony a bankkártyás tranzakciók száma, ami Nyugat-Európában vagy a tengerentúlon teljes mértékben bevett és a legelterjedtebb fizetési mód? Erre egyrészt magyarázat lehet, ha a kereskedők, szolgáltatók nagy részénél még nem építették ki az ehhez szükséges infrastruktúrát. Ugyanakkor az alacsony vásárlói bizalom és a visszaélésektől való félelem szintén fontos magyará-

zat lehet. Márpedig ez igen jellemző a magyar internetezői közösségre: a Medián adatai szerint az internetezők 72 százaléka (!) tart attól, hogy az internetes vásárlás során bankkártyája használatával valamilyen visszaélésnek lesz az áldozata. A magyarok tehát kifejezetten bizalmatlanok annak ellenére, hogy személyesen nem nagyon tapasztaltak ilyen jellegű visszaéléseket; nagyon alacsony (1 százalék körüli) azoknak az aránya, akiknek bankszámlájáról pénz tűnt el, vagy valamilyen módon visszaéltek személyes adataikkal, esetleg olyan információk kerültek ki gépükről, amelyeket nem szántak a nyilvánosságnak.

BANKÜGYEKET SEM

Ez a nagyfokú bizalmatlanság – bárminek köszönhető is – azonban biztos, hogy komoly akadályt jelent a hazai internetes kereskedelem további bővülésében. Hiszen ezek a félelmek nyilván nemcsak a kártyás fizetésekre, hanem általában az online tranzakciókra is komoly hatással vannak. Itt érdemes megjegyezni, hogy Magyarország esetében szembetűnő a különböző online banki, illetve egyéb pénzügyi szolgáltatások kihasználatlansága is. **A hazai internethasználók 82 százaléka sosem intézi bankügyeit online,** ugyanez az arány a számlafizetésekkel kapcsolatos ügyintézés esetében pedig már 90 százalék, míg az (egyébként leginkább szűk társadalmi rétegnek szóló) értékpapír-kereskedelemben 92 százalék.

Éppen ezért az elektronikus kereskedelem irányában profitbővülésre számító cégek és vállalkozások komoly energiát (és ezzel együtt forrásokat) lesznek kénytelenek fordítani arra, hogy meggyőzzék potenciális vásárlóikat arról: a világháló legalább olyan biztonságos „áruház”, mint a sarki bolt vagy a pláza. E nélkül ugyanis minden bizonnyal nem lehet a vásárlókat az internetre csalogatni, akár az olcsóbb árak, de még a kedvezmények ígéretével sem.

Márpedig a bizalmatlanság ellenére a potenciál jelen van. Azok, akik kipróbálták már az online vásárlást, szinte kivétel nélkül a jövőben is tervezik, hogy a világhálón vásárolnak. E mellé csatlakoznak az új használók, akiknek a preferenciáit nem ismerjük, de az **biztosra vehető, hogy a lehetőségek bővülése és a biztonság szempontjainak hangsúlyozása egyértelműen több vásárlót csalogat majd a netre,** ami mind több bevételt jelent azoknak a cégeknek, amelyeknek van merszüik (és lehetőségük) ilyen irányban terjeszkedni.

Csípős-savanyú leves

A Computerworld hűséges olvasóinak nem újdonság, hogy az Intel minden tavasszal és ősszel megrendezi geekfesztiválját, amire mindig érdemes odafigyelni, és nem csak a chipgyártó óriás miatt. [Írta: Samu József]

A *Computerworld* olvasói azt is tudják, hogy azon túl, hogy a tavasz biztos jele az IDF, a rendezvény nemcsak az Intelről, hanem legfontosabb iparági partnereiről is szól. Ami külön érdekesség, hogy az Intel már másodszer hozta el Kínába a rendezvényt. Tavaly Peking, idén Sanghaj volt a tavaszi IDF helyszíne. Hogy miért? Nos, az Intel nyilvánvalóan óriási piacot lát a kontinensnyi országban, és már csak ezért is szeretne időben jó helyen lenni, és hangsúlyozni, hogy ez a piac fontos a számára. Másfelől a számos országból érkezett közönség jó részének ez a helyszín sokkal könnyebben elérhető, mint az Egyesült Államok.

NEM CSUPÁN PIAC

Az Intel az IDF hivatalos napjai előtt, már hagyományosan, egy külön bemutatót szervezett a sajtónak, a nulladik óra mintájára nulladik napot. **Ami ez alkalommal vártunk az IDF-től, hogy többet tudunk majd meg a legújabb generációs Intel processzormagról, a Nehalemről, és hogy a középpontban az Intel Atom, a rá épülő MID-ek (MID: Mobile Internet Device, olyan internetes kommunikációra „kihegyezett” mobilkészülék, mely méretében az okostelefonoknál nagyobb, a szubnoteszknél kisebb) és a bennük használatos olyan technológiák,**

mint például az SSD-k, állnak majd. Többé-kevésbé teljesültek is az elvárásaink, de ne vágjunk a dolgok elébe, haladjunk időrendben! Az Intel a nulladik napot leginkább annak szentelte, hogy bemutassa, Kínára nem csupán piac-ként gondolt, hanem itt komoly fejlesztések is folynak.

A cég fejlesztői beszéltek arról, min dolgoznak az Intel helyi laboratóriumában, ahol túlnyomórészt szoftverfejlesztések folynak. A közeljövő egyik legnagyobb horderejű alkalmazása lehet a „médiabányász keresőmotor”. Segítségével – értelemszerűen – úgy kereshetünk mozgó- és állóképekre, illetve hangfájlokra, hogy a kereső meg tudja majd mondani, az adott kép tájat ábrázol, azon vegetáció vagy vízfelület látható, az adott videó egy futó emberi alakot ábrázol, míg a hangfelvételen egy ember beszél közönség előtt, és a közönség fel-felnevet. A fejlesztés ott tart, hogy minimum hetvenszázalékos pontossággal meg tudja határozni egy kép tartalmát, de a kapott eredmények a 70–80 százalékos pontossági arány közé esnek.

Érdekes kutatás a mobilkészülökben már meglévő szenzorok kihasználása, fejlesztése és fogyasztásának csökkentése. Például a legtöbb mobiltelefonban már most találunk kamerát, számos noteszgépben pedig gyorsulásmérőt. Ezeket arra használjuk, hogy

álló- vagy mozgóképet készítsünk velük, vagy hogy megvédjük a segítségével a merevlemez adatait, ugyanis a gyorsulásmérő kirántja a meghajtó fejét az adatokat tartalmazó felület fölé, ha érzékeli, hogy a gép zuhan. Pedig ezekkel és a hasonló szenzorokkal a be rendezések érzékelhetnék környezetüket; a kamerát használhatnánk arra, hogy például egy lefotózott épületben működő múzeumnak megtudjuk a nyitva tartását – az eszköz felismeri az épületet és az internetről automatikusan begyűjti a szükséges információt –, de természetesen a sci-fikből ismert robotok megvalósításának is nélkülözhetetlen eleme, hogy kifejlesszék számukra a környezet érzékeléséhez szükséges szenzorokat. Annak pedig ez az első mérföldköve. **Már élőben is láthatunk olyan háromujjú robotkezet, amely bizonyos tárgyakat anélkül ismert fel, hogy azokat megérintette volna, és így már az előtt „tudta”, hogy a „neki” nyújtott tárgyakat, a tulajdonságaiknak megfelelő erővel fogja meg.** Így a robot például más erővel fog és tart meg biztonságosan egy üdítő palackot, mint egy krémsajtos dobot.

ÚJ SZAVAK A SZÓTÁRUNKBAN

Ami a jelent és a néhány hét vagy hónap távolságban lévő közeljövőt illeti: az IDF egyik legfontosabb híre, hogy

hivatalosan is megérkezett az Intel Atom platform, amelynek technikai részleteiről már korábban beszámoltunk a Computerworld internetes portálján. Hasonló a helyzet, mint a Core platform és a Core 2 Duo processzorok esetében, azaz megkülönböztetjük az Atom és a Centrino Atom platformot, valamint az Atom CPU-t. Nézzük, hogy pontosan mi micsoda!

A platform magában foglalja az Intel Atom processzort – kódnevén Silverthorne –, illetve az integrált grafikus vezérlőt is tartalmazó System Controller Hubot.

Az SCH egy integrált, alacsony energiafelhasználású megoldás, amely 720p és 1080i HD-videó dekódolási képességekkel rendelkező 3D-gyorsítót, HD audiovezérlőt, I/O eszközöket (PCI Express, USB stb.) tartalmaz. A rendszer Wi-Fi és WiMAX vezeték nélküli hálózati vezérlők egyaránt kiegészíthetők.

Míg az Atom CPU a zsebre vágható, internetes eszközök, az úgynevezett MID-ek, beágyazott eszközök, például autóba épített PC-k alkotóeleme, addig a Centrino Atom az eszknél nagyobb, de a megszokott noteszgépekénél kisebb, az ezt a súlycsoportot megerősítő Asus Eee-hez hasonló olcsó, könnyen kezelhető PC-k motorja. Az utóbbi kategória új, frappáns nevét jó, ha megjegyezzük: netbook. Ennek asz-

talra szánt inkarnációja is kapott egy hasonlóan találó nevet: nettop. A gyártók az első MID-eket nyár környékére ígértek, és szintén ebben az időszakban fut majd be az Asus Eee második generációja, illetve az első konkurens gépek az Acertől, MSI-től, HP-től és másoktól is.

A Menlow kódnéven ismert Intel Centrino Atom processzortechnológia magában foglalja a vállalat első Intel Atom processzorát (kódnéven Silverthorne). Az Intel kínálatában a legkisebb processzor TDP-je (Thermal Design Power: maximális hődisszipációs mutatója) 0,65 és 2,4 watt között alakul, az átlagos energiafelvétele 160–220 milliwatt, fogyasztása pedig üresjáratban mindössze 80–100 milliwatt közé esik, kivételről függően. **Az Atom 800 MHz-es, 1,1, 1,33, 1,6 és 1,86 gigahertzes órajelen mutatkozik be, ára pedig rendre, a megszokott 1000 darabos tételben 45, 45, 65, 95 és 160 amerikai dollár.**

AZ XP TOVÁBB ÉL

Az IDF szépsége, hogy ha az ember figyel, bizony fontos információkat áshat ki. *Anand Chandrasekher*, az Intel alelnöke és az Ultra Mobility Group ügyvezetője előadásának abban a részében,

Enterprise Group ügyvezetőjével. Pat Gelsinger a diával kapcsolatos kérdésünkre elmondta, hogy a Microsoft a MID-ekhez az OEM-ek számára június 30. után is szállítani fogja az XP-t, amelyet a redmondi cég az IDF-et követő napokban hivatalosan meg is erősített.

Arra is módunk nyílt, hogy az Intel SSD-kről, azaz a mozgó alkatrészt nem tartalmazó, flashmemória-alapú háttértárról kérdezzük a cég szenior alelnökét. Azt, hogy a dolgok még kicsit képlekenyek az SSD-kkel kapcsolatban, mi sem bizonyítja jobban, minthogy tájékoztatása szerint az 1,8 és 2,5 hüvelykes, 32 és 160 gigabájt közötti kapacitású eszközöket az Intel nem szándékozik a kiskereskedelemben oly módon értékesíteni, mint például a végfelhasználók számára dobozban kínált processzorait vagy alaplapjait. Ezeket változatlanul az OEM-ek, ODM-ek számára szállítják majd. Nem egészen fél órával később azonban az éppen ezzel a témával foglalkozó előadáson az ezért a termékekért felelős munkatársak ennek pont az ellenkezőjét kommunikálták. **Ott azt hallhattuk, hogy igen, lesznek a „dobozos” SSD-k. Mi több, két külön termékvonalat indítanak majd be, egy közép- és egy csúcskategóriát képviselőt.** Az ott elhangzott

netét kétféleképp is magyarázhatjuk. Elkönnyvelhetjük ezt a netbook koncepció sikerének, vagyis annak, hogy

Gumírozott borításának tapintása kellemes, a billentyűzetkiosztás jó, a kijelzők képminősége szintűg. Ha az

Az Intel Classmate PC második generációja. Nem csak osztálytermekbe!

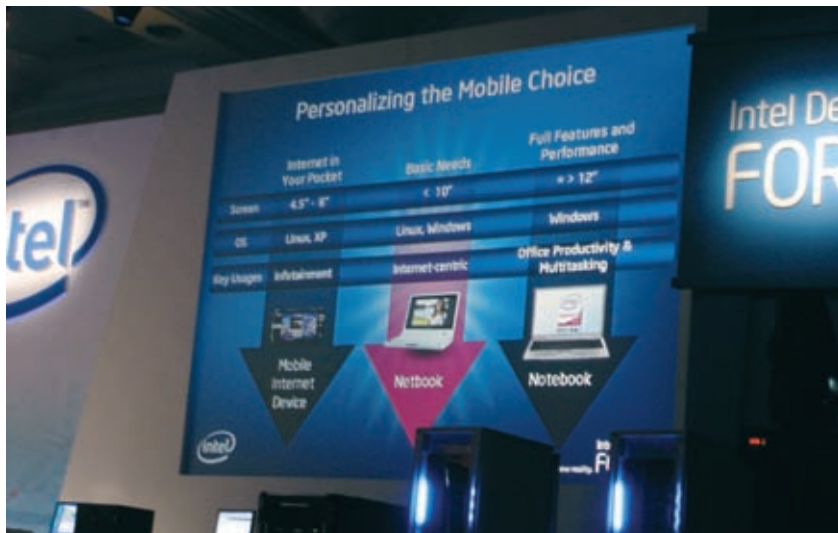
az Intel is ki akarja hasítani a maga szeletét a tortából. Ugyanakkor úgy is értelmezhetjük, hogy a „százdoláros laptop” projektként elhíresült OLPC-koncepció másolása, az ötlet, hogy a fejlődő országok tanulóit lássák el noteszgépekkel, „nem jött be”, és azoknak lett igazuk, akik azt mondták, a megcélzott országok kormányai nem fognak noteszgépekre költeni. Így vagy úgy, de mindkét oldalnak igaza lehet. Az Intel Classmate PC-vel foglalkozó partnerei a világ minden tájáról „verbuválódtak”. A nagyjából 50–70 cég közt van olyan, amelyik abszolút a fejlett piacokon (USA, Finnország) működik, és szép számmal van olyan is, amelyik a fejlődő régiókban (Románia, India) tevékenykedik. Az is változó, hogy ki mire akarja használni a gépet. Az Intel indiai partnere például nem csak az osztálytermekeket célozza, az ő kínálatukban van olyan Classmate gép is, amely elegáns fekete borítást kapott, és honosítása, szoftverei a vékonyabb pénztárcájú, indiai üzleti felhasználókat célozza meg. A második generációs Classmate legmarkánsabban abban tér el az elsőtől, hogy az Intel Atom CPU-ra épül, de lapkakészlete a cég egy régebbi, 945-ös sorozatából kerül ki. A gép választható 7 és 9 hüvelykes kijelzővel is, de akár 30 gigabájtos merevlemez is kerülhet belé – a vásárló igényeitől függően. Az akku cserélhető, többé már nem fixen beépített. Az alapkonceptió az, hogy az Intel az alapokat szállítja, a végzős simitások, az operációs rendszer és az alkalmazások telepítése már a helyi partner dolga. Volt alkalmunk kipróbálni a gépet, amely meglepően jó minőségű anyagokból épült.

Intel talál hozzá partnert Magyarországon, mindenképp górcső alá vesszük.

MÉG AZ IDÉN VELETEK, MÁSHOL

Az idei IDF egy kis csalódást is okozott, mert érdemben semmi újdonságot nem tudtunk meg az Intel új, izgalmas technológiáiról, mint például a Nehalem processzorról, vagy a Larrabee grafikus vezérlőről, amelyekről a cég már jó ideje csepegtet információkat. **Pat Gelsinger ugyan beszélt a Nehalemről, de szinte semmi olyat nem mondott, amit eddig ne tudtunk volna: a gyártás megkezdése a negyedik negyedében várható.** Először a csúcskategóriás asztali gépekben és kétprocesszoros kiszolgálókban fog megjelenni, majd 2009-ben több piaci szegmensben is debütál. A Montevina kódnéven ismert Centrino 2-re is júniusig kell várunk, tehát úgy fest, ezek a témák az őszi IDF-re maradnak, amelyet hagyományosan az Egyesült Államokban, San Franciscóban tartanak majd.

Persze most is elhangzottak új kódnevek. Például az Intel Advanced Vector Extension nevű utasításkészlete a Nehalem utáni processzorban, a 2010-ben megjelenő Sandy Bridge kódnevű megoldásban debütál majd. Azt is megtudtuk, hogy a cég 2009-es noteszgép-platformjának kódneve Calpella lesz, de érdemi részleteknek ismét híján maradtunk. 2008 végén – gyaníthatóan az őszi IDF-en – a cég még bemutatja az Intel Anti-theft technológiáját, amely kiegészíti, illetve továbbfejleszti a vezető gyártók már meglévő, az ellopott noteszgépeken tárolt adatokat védő megoldásait.

Az XP tovább él! Csak MID-ekhez és csak OEM-eknek!

ahol a különböző méretű mobiliszközökhez való, különböző Intel platformokat pozicionálta, a bemutatott dián a MID-ekhez különböző Linuxokat és a Windows XP-t rendelte operációs rendszerként, és ez annak függvényében, hogy a Microsoft az eredeti tervek szerint idén június harmincadika után már nem kívánja értékesíteni az operációs rendszert, igencsak meglepő. Részt vehettünk egy szűk körű kerekasztal-beszélgetésen *Pat Gelsingerrel*, az Intel szenior alelnökével és a Digital

változat szerint megjelenésük az üzletekben még az idén várható. A magunk részéről az utóbbi verziót tartjuk valószínűbbnek.

CLASSMATE PC NEM CSAK AZ OSZTÁLYTERMEKBE

Az Intel túlmege azon, hogy a netbookokhoz csak a háteret adja. Már az IDF előtt kiszivárgott, hogy a Classmate PC második generációját a fejlett piacokon is kínálni fogják a kiskereskedelemben. Ennek az üze-

Szép új böngészővilág?

A böngészőháború tovább folytatódik, hiszen mindegyik fél rájött, hogy nem szabad megállni; ki azért, mert a többéves lemaradást egyszerre nem lehetett behozni, ki azért, mert az első hely megtartásáért is küzdeni kell, ki meg azért, mert a „világ legjobb böngészője” is fejlesztésre szorul. Utánajártunk, hogy a hamarosan megjelenő frissített böngészők hoznak-e újdonságot.

[Írta: Horváth Ádám]

Mielőtt nekiláttunk a tesztelésnek, egy dolgot tisztázni kellett: csodát nem szabad várni. Márpedig azért nem, mert amíg a világ weboldalai HTML-re alapulnak, addig, ha fene fenét eszik, akkor sem lehet szó „áttörésről”. Egy új böngésző vagy egy régebbi felújítása ugyanis önmagában nem hozhat áttörést, vagy legalábbis elméletileg nem.

De miket is teszteltünk? A nagy kedvenc Firefox harmadik változata már egyre inkább közeledik a kiadás felé, és bár már jó ideje ebben az állapotban van, most a negyedik bétánál már érdemes megnézni. Az Apple – azaz a világ legjobb vállalata – által készített Safari, amely saját bevallásuk szerint a világ legjobb böngészője, a 3.0-s változattal komoly csalódást okozott, így kíváncsiak voltunk, hogy az újra a világ legjobbjának kikiáltott 3.1 kiköszörülte-e a csorbát.

És persze ha már böngészők, nem szabad megfeledkezni a lomha óriásról sem: a Microsoft hamarosan kiadja az Internet Explorer 8-at. Mivel a Windows Update-en keresztül nemrég kötelezővé tett Internet Explorer 7 kizárólag önmagával kompatibilis, kíváncsiak voltunk, hogy a redmondiak továbbra is keresik-e a webdizájnerek tűréshatárát, vagy belátják, hogy lassan húsz évvel a web megalkotása után azért már nem kéne egynél több böngészőre optimalizálni a weboldalakat.

TELEPÍTÜNK

A tesztelés legunalmasabb részéről van szó, hiszen a legjobb, amit várhatunk, hogy a szoftver feltelepül, ennél nagyobb attrakció aligha történhet. **A telepítőcsomagok mérete azonban érdekesnek mondható: amíg a Firefox 3 beta 4 mindössze 7 megabájt volt, az Internet Explorer 8 egyes bétája 15 megabájtot foglalt el, de különös módon a Safari (tudják, a legjobb) zárja a listát: 19 megabájtal.** Ha a funkciókat és használhatóságot nézzük, ezek a számok nem teljesen fedik a mögöttes értéket, de erre még visszatérünk.

Leggyorsabban a Firefox települt, néhány másodperc volt az egész. A Safari sokat szöszölt a gyári windowsos telepítővel, de végül felkerült. A lusta IE 8 előbb megnézte, hogy van-e online frissítés hozzá, ha volt, azokat letöltötte, majd települt, több percet is elveszve. Persze ha munka, legyen alapos: a hosszas telepítés után a gép újraindítását követelte. Itt, mivel mi nem akartuk azonnal minden munkánkat elveszíteni, kértük, hogy legyen ez később. „Biztosan később?” – jött a gyakrakvó kérdés. Igen! – válaszoltuk, és megint az újraindítást firtató dialógust néztük. Hm, mellényomtuk? Újra, később, Igen, vissza a dialógushoz. A megoldás egyszerű volt: elcserélték a gombot, így a „biztosan?” kérdésre „nem”-mel válaszolva a telepítő kilép. Mindegy, még csak béta.

FIREFOX 3

A Firefox jó, több okból is. A legfőbb, hogy annak idején megmozgatta a böngészőpiacot, hiszen ha nincs Firefox, akkor még ma is mindenki Internet Explorer 6-ot használna, hála a monopóliumnak. Az 1.0 után hamar jött az 1.5, majd a 2-es Firefox, és bár azt azért nem mernénk kijelenteni, hogy szemlátomást változott/jobb lett az új változat, kétségtelen, hogy folyamatosan fejlesztették.

Az újdonságok sajnos a hármásban sem szembetűnők, hiszen mit lehetne még kitalálni egyáltalán ezen az elavult weben? Különösen úgy, hogy

a korábbi változatokban a bővítmények segítségével gyakorlatilag mindent megkaphattunk, ha akartunk: fordító kellett, ott volt; speciális tabkezelés kellett, pont volt megoldás; hiányzott nagyon a térkép-bővítmény, erre is volt megoldás. Az alapfunkciókban is van azonban némi fejlődés, amely mindenképpen érdekes lesz a profi és átlagfelhasználóknak is.

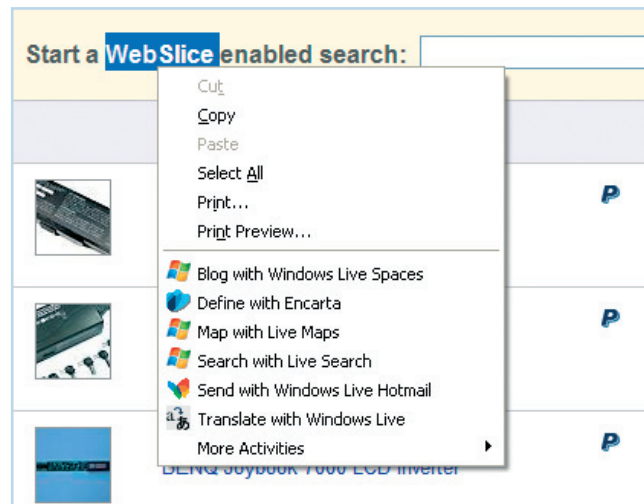
A legszimpatikusabb számunkra az egyre egyszerűbben kezelhető biztonsági rész. A Firefox új kiadásában az SSL-tanúsítványok jóval egyszerűbben megérthetőek, így kvázi egy egyszerű

ehhez az oldalhoz a jelszavunkat, vagy épp látogattuk-e ma már az oldalt. Ezzel egyszerűen ki tudjuk törölni azokat az információkat, amelyek csak egy-egy oldalra vonatkoznak, így például egy gmailes, véletlenül megjegyzett jelszó is egyszerűen törölhető.

Emellett persze dedikált funkció van minden személyes adat törlésére: egyetlen gombnyomással (valójában három: Ctrl+Shift+Del) törölhetünk minden olyan adatot, amelyet a Firefox rögzített gépünkön. Ilyen a látogatott oldalak listája, sütik, jelszavak, lementett tartalmak stb. Ha reptéri gépen

vagy kölcsön notebookon netezünk, ez kifejezetten hasznos funkció.

A könyvjelzők kezelése is fejlődött valamelyest: a címsor mellett mindig látható egy sárga vagy szürke csillag. Ez jelöli, hogy az oldal tárolva van-e a könyvjelzők között. Ha a csillagra kattintunk, a Firefox azonnal menti is a nem beso-

IE 8 Activities – keressünk szótárban, térképen, egyetlen kattintással

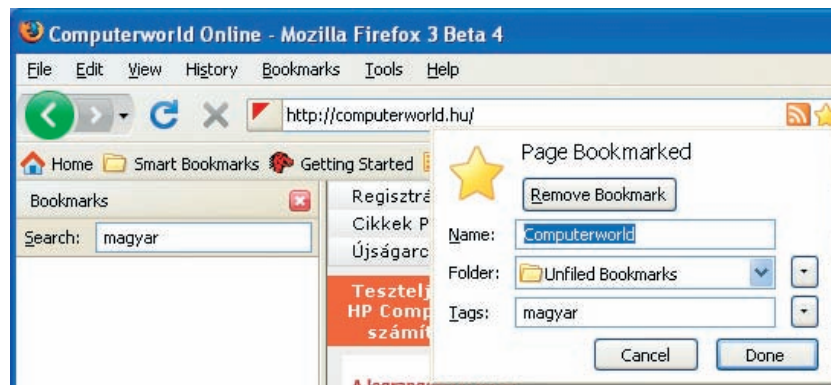
„jó/nem jó” megoldással találkozhatunk. **Az alapbeállítások mellett a Firefox nem engedi olyan titkosított weboldal megtekintését, amelyeknél a tanúsítvány eredete nem igazolható. A korábbi változatok rákérdeztek, hogy mit szeretnénk tenni, az új egyszerűen egy hibalaport jelenít meg (ebben egyébként azonos az IE8-cal, amely szintén blokkolja az elérést, ám ha nagyon szeretnénk, ott egy „tovább” gombra kattintva meglátogathatjuk az oldalt).** Az SSL-tanúsítványok ellenőrzése mellett egyszerűen kaphatunk részletes információt arról, hogy az oldal tárol-e a gépünkön sütiket (cookie), tároljuk-e

rolt könyvjelzők közé. Ha még egyszerű nyomunk, előugrik a menü, amelyvel besorolhatjuk, illetve címkékkel láthatjuk el a könyvjelzőt. Könyvjelzőkereséskor a rendszer automatikusan keres a címkékre, ami nagyon hasznos. Kár, hogy a találatokban nem jelzi, hogy miért találta meg a „magyar” címkére a „Computerworld” oldalt (esetünkben, mert a link neve Computerworld volt, a címkék között pedig ott volt a „magyar” kifejezés).

A letöltéskezelő is javult kicsit, és így például már a letöltött állományok között is lehet keresni.

Ami azonban szép megoldás, hogy képes a víruskeresőnkkel integrálódni, és letöltés közben is vizsgálja az állományt. Továbbra is fáj azonban, hogy a Firefox kilövéskor a letöltéskezelő nem tudja folytatni a megkezdett letöltést, vagyis ha különösen nagy állományokat töltünk le rendszeresen (DVD-képeket például), egy jó letöltéskezelő továbbra is elkél.

Végezetül szóljunk egy nagyon kellemes újításról, a címsorról. A címsor alapján ugyebár egy szövegdoboz, amelybe a webcímet írhatjuk, ha fullextrás, akkor a már látogatott webcímekeket is felkínálja. A Firefox 3 ennél is továbbmegy: a beírt szó alapján ke-

Firefox 3 – egyszerűbb könyvjelzőkezelés

res a korábban látogatott oldalak linkjében, nevében, azaz például egy vagy több utazási iroda ajánlatait végigböngészve, a címsorba „egyiptom” szót írva, azonnal látjuk, hogy mely oldalakon voltak egyiptomi utazási ajánlatok. Ez különösen hasznos akkor, amikor tudjuk, hogy az oldal mivel foglalkozott, de hogy mi volt az URL-je, azt már nem pontosan.

SAFARI 3.1

Mivel legutóbbi tesztünkben (*A web almas oldala – Computerworld 2007/41. szám*) igen nagyot csalódtunk az Apple böngészőjében, most megpróbáltunk tiszta lappal, előítéletek nélkül indulni. Csak ne lenne még mindig ott a webápon a „világ legjobb böngészője” és néhány fals tesztadat arról, hogy mellesleg a leggyorsabb is.

A Safari minden szövegnek élsimítást ad, sőt kellemetlenül sokat. Az a gond vele, hogy a betűk széle felpuffad, kicsit összeérnek, és kifejezetten nehézé válik az olvasás. Ez így volt korábban is, és így van most is. A korábbi hibát, vagyis azt, hogy ha a webcímsorba kattintva nem jelölte ki az egész címet,

mindig nem működik: továbbra is le kell mondani a Ctrl+B (könyvjelzők), Ctrl+H (előzmények) gombokról, viszont jó hír, hogy a Ctrl+Tab (következő fül) már működik. Kár, hogy a fülön a középső kattintás, dupla kattintás még mindig nincs értelmezve, így fület bezárni csak a Ctrl+W vagy a fülön lévő extramini bezáró gombbal lehet. Sokan persze most azt mondanák, hogy „megvannak a saját billentyűkombinációk a Safari-ban”, ami igaz, csak kik is használják a windowsos Safari-t? A Macen felnőtt felhasználók, vagy az IE/Firefoxon gyakorolt windowsos felhasználók?

A Safari egyébként sötétszürke dizájnt hordoz magán, amely érdekes, de nem praktikus. Már csak azért sem, mert a feliratok (fülek nevei, menük) feketék a szürke alapon, amely biztosan nem az olvashatóság jegyében készült. A kétszeres sebesség, amit az Apple ígért (tudják, a világ legjobb böngészőjéhez) benne maradt a Safari-ban, így a 3.1 táján is. Csak még mindig nem jön ki belőle, ez a nagy baj. Merthogy végfelhasználói szempontból leginkább a „talán gyorsabb, de nem is tudom” jel-

Amíg ez kiderül, a 4.0-ig már köszönjük, nem vagyunk kíváncsiak a világ legjobbja.

INTERNET EXPLORER 8

Nagy és lassú. Ez az első megérzés a használatával kapcsolatban. A DOS-os korszakban kiadtunk egy parancsot, az azonnal lefutott, és folytathattuk a munkát. A Windows megjelenésével ez már kicsit elkenődött, kiadtunk egy parancsot, kerreg, vár, homokóra, majd talán készen van, dolgozhatunk tovább. Az Internet Explorer 8-cal pedig ezt még továbbvitték: **kattintunk, dolgozik a 2x2 gigahertz, hajtja a sorba kötött több száz gigabájtos tárat, várunk, reménykedünk.** Az IE 8 az, amiért az Intel megindokolhatja, hogy miért kell egy asztali gépbe olyan processzor, amely egy atomrobbanást is valós időben tud szimulálni.

De ha ettől eltekintünk, bár nehéz, látjuk a törekvést, az új, jó funkciókat. De előtte még valami, ami nem tetszett: visszajött a menü és a „toolbar”, amely az IE7-ben olyan okosan el volt rejtve. Most a képernyő felét megint statikus tartalomnak kell dedikálnunk.

De visszakanyarodva az újdonságokhoz. A legfontosabb, hogy az Activities nevű funkció használatával segítséget kapunk webes böngészéseink megértéséhez, továbbkutatásához. Ha egy kifejezésre jobb gombot nyomunk, a rendszer egy tucatnyi lehetőséget felkínál, hogy feldolgozhassuk: ha nem értettük, kikeresi nekünk az értelmező szótárból; ha címre nyomtunk, megmutatja, hol van a térképen; ha akarjuk, kitehetjük a blogunkra, esetleg elküldhetjük e-mailben; vagy ha más nyelven volt, le is fordíthatjuk.

Ezek a szolgáltatások bővítményként persze Firefoxhoz is elérhetők, de most itt vannak, egyetlen kattintás kell csak, nem kell érteni, hogy mi az a bővítmény, miért kell várni XPI-telepítés előtt, csak használni kell. Ez nagyon jó, és egyben fura is. Nemrégiben a Microsoft azzal indokolta a fölényt az Internet Explorerben, hogy az túl bonyolult a felhasználóknak. Most meg úgy érzik, hogy még egy szótárt is tudnak használni a weben. Furcsa, nem?

Szintén újdonság a WebSlices fogalma. Itt arról van szó, hogy a fejlesztők megjelölhetnek egy laprésztet WebSlice-nak, amit mi egy speciális aktív könyvjelzőként menthetünk: ha rákattintunk, a lap megjelölt részlete azonnal látjuk, nem is kell meglátogatni magát a weboldalt. Az eBay-hez már fejlesztettek is ilyet, így egyes termékeket igen egyszerűen meg tudunk figyelni. Mivel fejlesztést igényel, ne

várjuk, hogy holnapra mindenhol WebSlicest támogató oldallal találkozunk, de ami késik, nem múlik.

A címsoron is tuningoltak a redmondiai. Most már sokkal egyértelműbben látszik, hogy melyik fő domaint látogatjuk éppen (sötétén írva, az URL többi része szürkével). Erre részben azért volt szükség, mert sokszor trükkösen néz ki egy oldal aloldalának a címe, és rosszindulatú felhasználók ezt ki is használhatják.

Sajnos a szövegkeresés csöppet sem fejlődött, azaz a rendszer most is csak akkor indítja a keresést, ha teljesen ki-

Az IE8-cal az Intel végre meg tudja indokolni,

miért kell egy asztali PC-be olyan CPU, amely egy atomrobbanást is valós időben tud szimulálni.

töltöttük a kifejezést; nem kezdi automatikusan, mint a Firefox. A fájlok letöltése sem változott, letöltéskezelőről tehát továbbra sincsen szó.

A bővítményeket azonban fontosnak érzi a Microsoft, éppen ezért a WindowsMarketPlace.com oldalon számtalan ingyenes bővítményt találnak az IE-felhasználók is. Van azonban egy dolog az új IE-ben, amely valószínűleg növelni fogja a webdizájnerek átlagéletkorát: egy használható webes hibakereső, fejlesztőeszköz. Pontosan olyan, mint a Firefoxhoz a Firebug, csak Microsoft kiadásban. Ha másért nem is, ezért minden webfejlesztő telepíteni fogja.

ÖSSZEGZÉS

A Firefox-IE-Safari „háború” igazából már korábban eldőlt, amikor a rókas csapat elhúzott, a többiek meg elaludtak a verseny elején. A Firefox 3 sokat ugyan nem, de azért javít az általános használhatóságon, és ha megjelenik, biztosan minden firefoxos váltani fog. Éppígy van az IE-táborral is: bár az Internet Explorer 8 alig ad újat, de mivel a Windows Update-tel előbb utóbb kötelező lesz, az IE-felhasználók is váltani fognak. Addig is, a fejlesztőknek már most kötelező a beépített fejlesztőeszköz miatt!

De mi legyen a Safari-val, a világ legeslegjobbával és persze a legesleggyorsabbával? Még nem tudjuk, de addig is letöröljük.

The following files are presently available for download. They are PDF documents, and require the Adobe Acrobat Reader, which can be downloaded free of charge from Adobe by clicking [here](#).

The following files are presently available for download. They are PDF documents, and require the Adobe Acrobat Reader, which can be downloaded free of charge from Adobe by clicking [here](#).

The following files are presently available for download. They are PDF documents, and require the Adobe Acrobat Reader, which can be downloaded free of charge from Adobe by clicking [here](#).

Szöveg megjelenítés Internet Explorer, Safari és Firefox alatt. Jó, túl sok, kicsit kocka

szerencsére orvosolták, azaz végül valami tényleg változott.

Sajnos a böngészőkompatibilitás továbbra is igen alacsony fokon áll, hasonlóan az előző változathoz. Mint a böngészők hajnalán (1995 körül) minden weblap kicsit másképp jelenik meg, vannak, amelyek kifejezetten rosszul. Itt-ott szétescsúszik a dizájn, de van,

hogy a menük annyira átrendeződnek, hogy nem lehet használni az oldalt.

Üzleti tesztéről lévén szó, irány a már korábban is tesztelt netbank. Rossz hír: a javás netbank felületig el sem jutunk, mert a popup-blokkoló nem engedi megnyílni az oldalt. A Firefox a második kattintás után rákérdez, hogy tényleg ezt akarjuk-e, az IE egyszerűen csak megnyitja. Ha kézzel beírjuk a címet, a Java-alkalmazás azért szerencsére elindul. A szokásos billentyűkombinációk közül sok még

zót lehet adni a böngésző weblap megjelenítésére, ám a JavaScript-alapú sebességtesztek egyáltalán nem támasztják alá a „legalább kétszeres” szorzót. Bár az Internet Explorer 8-nál gyorsabb (mert az aztán tényleg lassú), de a Firefox 3-hoz képest semmilyen különbséget nem éreztünk.

A könyvjelzők igen nagy csalóadást okoztak. Ellentétben a Firefoxszal és Internet Explorerrel, a Safari-ban a könyvjelzőkezelés egész képernyős, nem pedig oldalsáv, ami kvázi használhatatlanná teszi az egészet. Reméltük, hogy ez még változni fog, de csalódtunk.

Böngészésre, úgy általában jó a Safari. Van egy-két oldal, amit egyszerűen nem tud használni megjelenteni, de ettől eltekintve, ha nagyon kell, használhatjuk. Csak az a kérdés, hogy mikor kellhet nagyon Windowsra egy Apple böngésző?

A VIRTUALIZÁCIÓ ÚJFAJTA MEGKÖZELÍTÉSE:

Az első lépése az automatizált hálózati tároló felé az utolsó lépése lehet az egyszerű kezelhetőség irányában.

A legmagasabb szintű adattárolás eddig arányosan magas fenntartási költséget és rendkívül összetett rendszert igényelt. Most azonban a HP, új megközelítésének köszönhetően sokkal kedvezőbb rendszert kínál a HP StorageWorks EVA4400 megoldásaival, ami a virtualizált tömb központi kezelésének következtében annyira egyszerűvé teszi a felügyeletet, hogy a legújabb vizsgálatok* szerint akár 75%-kal könnyebben menedzselhető a piac hasonló termékeinél. Ezen felül rugalmassága és a beépített operációs rendszer támogatása segítségével az EVA4400 integrálása az ön cégébe már nem is lehetne egyszerűbb.

Friss technológia a fejlődés érdekében.

HP StorageWorks EVA4400

- Kevésből akár 96TB-ig
- A kipróbált és megbízható EVA család alapjain
- Annyira egyszerű, hogy akár saját maga is telepítheti

Ha többet szeretne tudni arról, hogy az EVA4400 segítségével miként forradalmasíthatja adatai tárolását, akkor látogasson el a www.hp.hu/eva4400 oldalra!

Okos testvér

Vass Enikő ■ Üzleti telefonok tekintetében a Nokia igyekszik minden igénynek megfelelni: van köztük QWERTY billentyűzetes, szétnyitható és rendkívül vékony is. Az utóbbi kategóriába tartozik az E51-es: lapos, 12 gombos, és nagyon okos. A hátlapja rozsdamentes acél, de létezik karbonszálas változat is, amely pár grammal könnyebb – nem mintha az acélos változat a maga 100 grammjával túlzottan nehéz lenne.

A készüléken egyértelműen látszik, hogy a Nokia komolyan gondolja a szabványokat. Itt is külön, nagyon vékony töltőcsatlakozó van – pont, mint az E65-ösnél –: 2,5 mm-es csatlakozó a fejhallgatóhoz és mini USB található a telefon alján. Azt még mindig nem oldotta meg a Nokia, hogy az USB-s adatkábellel tölteni is lehessen a telefont. Ha a töltő is mini USB-ben végződne, akkor a Nokia is megspórolhatná az ultravékony töltőcsatlakozást.

A telefon oldalán, illetve tetején lévő gombok igazából gumírozott kiemelkedések, védik a besüllyesztett gombokat (ezeknek a ki- és bekap-

csolás, némítás, hangerő-szabályozás a feladatuk). Emiatt nehezen is lehet őket nyomogatni. A billentyűzete is kicsi: mintha ezt a készüléket úgy tervezték volna, hogy gombjait minimálisan használjuk. Elvégre telefonszámok, bejegyzések bevitelére ott van a számítógép – a gyártó egyértelműen nem azokat célozta meg, akik még első telefonjukat vásárolják. A régi Nokia készülékek használóinak ott van az a lehetőség, hogy az ikonos menürendszer átállítható a hagyományos listásra. Így a régi menürendszer többé-kevésbé visszaköszönhet.

A Nokia nem túlzott a beépített fényképezőgéppel sem, mivel jól tudja, hogy a két megapixeles kamera pont elég a néha-néha fotózó üzletembereknek. A microSD kártya foglalata az akkumulátor hátlapjának levétele után azonnal hozzáférhető, nem kell az akkumulátort kiszedni belőle, ha kártyát szeretnénk cserélni – ez egyébként működés közben is lebonyolítható. A telefonba legfeljebb 4 gigabájtos kártya tehető, belső memóriája 130 megabájt.

A telefon 3.1-es S60-as alapokon működik. Az operációs rendszer, az alkalmazások stabilak. Az E65-ös telefonról eltérően egy HSDPA-s telefonról van szó, vagyis elméletben 3,6 megabit/s sebességgel is internetezhetünk. Emellett videohívásokat kezdeményezhetünk vagy fogadhatunk – igaz, ebben az esetben vagy a hívott félt nézzük, vagy saját magunkat mutatjuk; a kijelző oldalán nincs második kamera. De nem is hiányzik.

A telefonba minden olyan alkalmazás alpból megvan, amelyet a korábban megjelent telefonokhoz le kell tölteni. Ezen a telefonon sincs viszont játék, a Golf Pro a Letöltések menüpontból ingyen beszerezhető. Van viszont vizuális rádió, illetve FM-rádió – ez SIM-kártyás és fülhallgatós telefontal használható.

A vezeték nélküli internetes hálózatra is kapcsolható telefoncsatlakozás tekintetében nem változott semmi: elég körülményes, és rejtett SSID-s hálózatra is nehezen csatlakozik. Ám ha már rácsatlakozott, akkor rengeteg apróságot tölthetünk és telepíthetünk rá a már említett hivatalos – és nem hivatalos – forrásból egyaránt. Hogy a kevésbé hivatalos alkalmazásokat is telepíteni lehessen, ahhoz az

NOKIA E51

ÉRTÉKELÉS ★★★★★★☆☆

Méret	114,8×46×12 mm
Tömeg	100 g
Hálózat	GSM 850/900/1800/1900, WCDMA 850/2100
Memória	130 belső, microSD kártyával 4 GB-ig bővíthető
Kamera	2 megapixel
Akkumulátor	1050 mAh
Készenléti/ beszélgetési idő	4,4 óra/13 nap
Ár	33 980 Ft T-Mobile-nál hűség szerződéssel

Alkalmazáskezelő beállításában kell változtatni, hogy ne csak a tanúsított, hanem az összes szoftvert telepítse.

COMPUTERWORLD
FÓRUM

A Computerworld hetilap

CADFÓRUM

címmel 2005 óta hiánypótlónak számító rendezvényt szervez.

Nyitott kérdések – közös megoldások

Tervezett témák

- áttekintés – bővülő felhasználási területek, a legújabb modulok és kiegészítések
- a CAD és online megjelenései
- csoportmunka CAD-del, PDF-alapokon
- programozási lehetőségek
- esettanulmányok az egyes felhasználási területekről
- számítógéppel segített létesítménygazdálkodási rendszerek

2008. május 29.

Bank Center

1054 Budapest, Szabadság tér 7.

Jelentkezés és program: konferencia.computerworld.hu

Vállalat 2.0

az információmegosztás lehet a cégek sikerének alapja

Az Oracle-felhasználók idei konferenciáján az Oracle részéről a változások helyett inkább a folytonosságon volt a hangsúly: az előadók szerint az elmúlt időszakban történt felvásárlások, új termékbejelentések a korábban meghatározott stratégia részét képezik. A szoftverszállító célja egy erős iparág-specifikus kínálat kialakítása, a belső fejlesztésű és a felvásárolt termékek integrációjának erősítése a közös technológiai platform és szabványos megoldások révén.

Idén tizenkettedik alkalommal rendezték meg április 8–11. között az Oracle-felhasználók Magyarországi Egyesületének (Hungarian Oracle User Group – HOUG) konferenciáját a síófoki Hotel Azúrban. A rendezvény hagyományosan a magyar IT-iparág egyik legnagyobb informatikai konferenciája; a négynapos rendezvényre mintegy 430-an regisztráltak. Az előadásokat a HOUG és az Oracle közös felhívására a jelentkezések alapján választották ki: a konferencián összesen nyolcvankét előadás hangzott el az Oracle, a partnerek, az ügyfelek és a független szakértők részéről.

A résztvevők többek között az adatbázis-kezelés, alkalmazásfejlesztés, szolgáltatásorientált architektúra (SOA), információbiztonság, Web 2.0 témakörökben hallhattak előadásokat. Kiemelt témaként szerepelt még az üzleti intelligencia, ahol például az MKB-Euroleasing Zrt., a Pick Szeged Zrt., a KSH és a Bricostore mutatták be projektjeiket, tapasztalataikat az Oracle üzletiintelligencia-eszközeivel kapcsolatban. A HOUG programjában két kiemelt iparági szekcióban külön előadásokat is tartottak, egészségügyi és központi kormányzat témakörben. Itt neves külső szakértők szóltak fel, többek között *Kincses Gyula*, az Egészségügyi Minisztérium államtitkára, *László Csaba* közigazdász, egykori pénzügyminiszter, valamint *Péterfalvi Attila* exadatvédelmi biztos.

KÉSZEN ÁLLNAK A VÁLTOZÁSOKRA

A konferencia első délelőttiének nyitó előadásában *Füzes Péter*, az Oracle Hungary Kft. ügyvezető igazgató-

ja úgy fogalmazott: az elmúlt egy esztendőben a felvásárlások, új termékek bejelentése ellenére a stratégiában nem történtek jelentős változások, „mindössze” továbbhaladtak a néhány éve meghatározott irányok mentén. A stratégiai elvek között megtalálható az ERP-rendszeren túlmutató erős iparág-specifikus kínálat kialakítása, a belső és megvásárolt innováció, a megvásárolt termékek integrációjának erősítése a közös technológiai platform és a szabványos megoldások révén. *Füzes Péter* hozzátette: az Oracle ma már nemcsak az adatbázis-kezelők piacán világelső, de többek között az üzleti intelligencia, ügyfélkapcsolat-kezelés, SCM, emberierőforrás-kezelési alkalmazások terén, valamint egyes iparági megoldásokban, így a pénzügyi szektorban, a telekommunikációban és a közférában is.

Az Oracle Hungary vezetője szerint az IT-iparág, a vásárlók és az Oracle mostanra készen áll a változásokra: a vásárlók körében kiemelt cél lett az egyszerűség és az átláthatóság a rendszerek konszolidációja révén. Az informatikai döntéshozók – legalábbis az Egyesült Államokban – egyre inkább a kész megoldásokat részesítik előnyben, vagy éppen a webszolgáltatásokat a monolitikus rendszerekkel szemben. Az integráltabb alkalmazások felé való elmozdulás okai között a magas bérköltségeket, a növekvő biztonsági kockázatokat vagy éppen az üzleti folyamat ne-

Füzes Péter, az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója

hézkes kiterjesztési, illetve módosítási lehetőségét kell keresni.

ENTERPRISE 2.0

Füzes Péter a vállalati kihívások egy másik dimenziójáról is szót ejtett: ma minden közepes és nagyvállalatnál nehéz az információk felkutatása, publikálása és megosztása. A jelenlegi eszközök nem megfelelőek, a meglévő alkalmazások nem teszik lehetővé, hogy egyszerűen megosszák az információkat, csoportokat hozzanak létre. Az internet használata mai napig nem az együtt-

dolgozásról szól, így nem alakulhat ki a „kollektív intelligencia”. Ezen a helyzeten a Web 2.0-s megoldások vállalati környezetbe való beemelésével lehet változtatni, ami az információmegosztás és a csoportmunka átalakulását eredményezi.

Hosszú távon azok a cégek lesznek sikeresek, amelyek a „Vállalat 2.0” (Enterprise 2.0) koncepcióját – a Web 2.0 technológiák vállalati integrációját – képesek lesznek megvalósítani. Az Enterprise 2.0 megvalósítását az Oracle WebCenter termékével alapozza meg:

A Computerworld HOUG mellékletét hirdetőink támogatták.

Elkészítésében közreműködtek: Mózsis Tibor szerkesztő, Egyed Zsóka olvasószerkesztő, Palotai Árpád tördelészerkesztő.

Felölös kiadó: Bíró István, az IDG Magyarország Lapkiadó Kft. ügyvezetője.

ez olyan integrált, nyílt szabványokra épülő megoldás, amely egyetlen, és a felhasználó által könnyen kezelhető felületen egyesíti az összes Web 2.0-s alkalmazást – hangsúlyozta az Oracle Hungary ügyvezető igazgatója.

A nap vendéglőadója, *Dobó Mátyas*, a Blogter.hu blogszolgáltató tartalomfejlesztési igazgatója „Web 2.0 szolgáltatások stratégiája” című előadásában arra mutatott rá: az internet és a mobiltelefon révén folyamatosan kapcsolatban vagyunk egymással, pedig a kreatív gondolkodáshoz szükség lenne olyan békés időszakokra, amikor hosszabb távon egy dologra koncentrálunk és elmélyedünk abban. Már az igazi internetfanatikuskor körében is terjednek a produktív munkavégzést elősegítő módszerek. Ennek követői azt vallják, hogy a feladatokat nem szabad rögtön elvégezni, hanem csak akkor, amikor szükséges; és folyamatosan prioritásokat kell felállítani.

Dobó Mátyas szerint az új Web 2.0-s eszközök fejlődésének iránya arra mutat, hogy segítenek visszazerezni a „teljes figyelem fókuszát”, azt a kielégítő élményt, amikor az ember teljesen elmélyül abban a tevékenységben, amellyel foglalkozni szeretne. Az új szolgáltatásokra jellemző, hogy egyszerűek, fenntart-

ják a fókuszot, egy funkcióra, feladatra adnak megoldást, de arra hatékonyan, egyszerű felületeken, „A kevesebb – több” elv jegyében.

AZ ALKALMAZÁSOK JÖVŐJE

Regis Louis, az Oracle európai régiójának termékmenedzsment-igazgatója az Oracle Fusion Middleware-ről, a cég következő generációs alkalmazásainak alapját adó köztesszoftverről és az e köré szerveződő termékcsaládról beszélt. Az Oracle Fusion Middleware széles körű, ugyanakkor szorosan integrált szoftver-infrastruktúrát kínál. Számos területen – mint például fejlesztőeszközök, SOA és üzleti folyamatmenedzsment, üzleti intelligencia és adatelemzés, Web 2.0 felhasználói interakciós platform, azonosságkezelés – kínál komplett megoldást.

A Fusion Middleware és az Oracle-alkalmazások közötti kapcsolatokról szólva *Regis Louis* kijelentette: a köztesszoftverrel már a jelenlegi Oracle üzleti alkalmazások is integráltak együttműködnek, ugyanakkor a Fusion Middleware számos „előrecomagolt” integrációs megoldás keretrendszerként is szolgál. A szoftvercég jelenlegi fejlesztéseinek eredményeként pedig a köztesszoftver a Fusion-alkalmazások

technológiai alapjaként fog szolgálni – tette hozzá az Oracle EMEA termékmenedzsment igazgatója.

Major Gábor, az Oracle Hungary alkalmazás üzletágának vezetője szintén a néhány éve megkezdett stratégia folytatását emelte ki: a tavalyi HOUG óta az Oracle a Hyperion, az Agile és a LogicalApps cégeket vásárolta fel. Az elmúlt években lezárult akvizíciók eredményeként tovább bővült a szoftvercég portfóliója, amely eredményeként számos iparágban tudnak teljes körű megoldáscsomagot kínálni.

EGYEDI VAGY KÉSZ ALKALMAZÁSOK?

Major Gábor kitért a szoftverfelhasználókat foglalkoztató örök dilemmára: az egyedi fejlesztés vagy a kész szoftver éri meg inkább a cégeknek? Az egyedi alkalmazásfejlesztés során teljes mértékben biztosítható ugyan a testreszabás, a viszonylag fejletlen magyarországi projekt kultúrájának köszönhetően azonban még ma sem mindig tartják be a fejlesztési szempontokat, ami komoly függőséghez vezet a partnerrel szemben. A kész alkalmazásnál a felhasználó kénytelen annak keretein belül maradni, de jobban be lehet löni, hogy mennyi idő alatt vezethető be a megoldás, és azt is előre lehet tudni, mi lesz a következő verziók-

ban. Nem elhanyagolható az a szempont sem, hogy a nagy szoftverszállítók alkalmazásaiban a korábbi ügyfelekkel kapcsolatos tudást is megvehetik a vállalatok, bár a meghatározó szállítók számának csökkenésével egyre nagyobb lesz a függőség a szállítótól – ismerte el Major Gábor.

Az Oracle Hungary alkalmazás üzletágának vezetője szerint ugyanakkor ez a dilemma pár éve sokkal nagyobb volt. Ma már ugyanis minden korábbinál jobban lehet kombinálni a kész alkalmazásokat az egyedi fejlesztésekkel. A készen vett és az egyedileg fejlesztett szoftverek hatékony együttélésének feltételei között Major Gábor a törzsadatkezelés, az üzletifolyamat-integráció, a felületi integráció és az egységes adat-szolgáltatás szerepét emelte ki. Mindezt elősegíti az Oracle teljes, integrált és nyitott megoldásokra épülő termékstratégiája, amely révén koherens üzleti folyamatok alakíthatók ki, továbbá integrált üzleti intelligencia, egységes infrastruktúra, konzisztens biztonság, valamint ellenőrzés; az alkalmazások azonos módszerrel menedzselhetők, és nyitott szabványokra épülnek. Az üzletágvezető a további előnyök között az egy kézbe való terméktámogatást és a széles partneri kört emelte ki.

Archiváljunk aktívan!

Már több éve annak, hogy a HP piacra dobta a világ első aktív archiválási megoldását, a Reference Information Storage Systemet (a továbbiakban RISS). A továbbfejlesztett alkalmazásintegrációt és tartalomalapú indexálást megvalósító, nagy teljesítményű keresőmotorral is felszerelt RISS az információk minden addiginál hatékonyabb kezelését biztosította, sőt képes volt a biztonságos tárolás követelményeit a legújabb adatvédelmi szabályozásokkal összehangolni. Az automatizált adatmigrációs eljárásoknak és a végfelhasználó szintig lemenő archiválási és visszahívási képességeknek köszönhetően a RISS jelentős népszerűsége tett szert valamennyi vásárlói szegmensben.

A RISS első verziója főleg e-mailek és „szabvány” dokumentációk (szövegek, táblázatok stb.) aktív archiválására fókuszált. A következő változatok már nagyban profitáltak a HP ILM (Information Lifecycle Management) stratégiájának keretén belül meghirdetett partneri együttműködésekkel, így a RISS,

a megfelelő szoftverrel társítva, mára lényegében mindenfajta referencia információ típust támogat. Ezek között már megtalálhatók az Oracle adatbázis-kezelők generálta állományok is, amelyek a HP Reference Information Manager (RIM) elnevezésű alkalmazása segítségével archiválhatók hatékonyan.

A fenti alapokra építkezve a RIM úgy tudja menedzselni a gyakran robbanásszerű adatmennyiség növekedését, hogy párhuzamosan növeli az alkalmazások teljesítményét, és csökkenti az adatbázisplatform teljes működési költségét. A RIM úgynevezett Open Archive funkciója segítségével az alkalmazások által már nem igényelt (de a törvényi szabályozás miatt még hosszú ideig megőrizendő), „előregedett” tranzakciók nyílt szabványokra épülő XML formátumban tárolhatók. Ennél is hasznosabb az úgynevezett Live Archive funkció, amely a teljes alkalmazástranszparenciát fenntartva online, valós idejű felhasználói hozzáférést biztosít az „éles” és az archivált adatokhoz – mindezt egységesített

nézetben, az Oracle-alkalmazások natív interfészén keresztül. Az éles adatbázis méretének ily módon való csökkentésével tehát a RIM úgy tudja jelentősen növelni a teljesítményt és stabilitást, hogy ahhoz nincs szükség a hardver-erőforrások költséges fejlesztésére – elegendő a szoftveres intelligencia csatasorba állítása.

A RISS és a RIM alkotta páros további előnye, hogy – ellentétben a versenytársak megoldásaival – egyetlen megoldásba integrálja a szükséges hardvert, szoftvert és szolgáltatásokat, hogy aztán költséghatékonyan és hosszú távon is biztonságosan tárolhassa a vállalatok referenciainformációit. Sőt a megoldás architektúrája teljesítményvesztés nélküli, lineáris skálázhatóságot is lehetővé tesz a tartalom és a terhelés GRID-technológia segítségével megvalósított elosztása révén.

Optimalizált adattárházak

Az üzleti oldal információigényének növekedése, illetve a cégegyesülések következtében rohamosan nő az adattárházak (Data Warehouse, DW) mérete. Ezzel együtt mind nagyobb az elvárt rendelkezésre állási szint. A fejlesztés feladata: elfogadott szinten tartani a növekedést, hiszen a tárterület folyamatos bővítése önmagában korántsem gazdaságos és praktikus megoldás. Az üzleti intelligencia (BI) számos eszközt kínál az adattárházak kihasználtságának optimalizálására, emellett a komplex vállalati folyamatok kezelésében is óriási előrelépést jelent.

A bevezetőben felvázolt kihívásokkal szembeesült az OTP Bank is, amelynek idén 6 éves adattárháza (DW – Data Warehouse) pillanatnyilag nettó 15 terabájtra rúg, és 4,8 millió ügyfél havi több tízmillió tranzakcióját, néhány tízmillió szerződésállományát, illetve ezeknek gyakorlatilag minden részletét kiszolgálja (idősorosan, napi töltési technikával). A pénzügyi összes fióki ügyintézője és még 264 üzleti, 105 IT- és projekt munkatárs a felhasználója. Tizenkét adatpiac, 3000 tábla található benne, a standard riport lekérdezések száma havonta eléri a 7200-at, míg a rendelkezésre álló jelentéskészlet száma a 700-at. A riportok alapjaként 60 csillagséma, 250 dimenzió, 650 adatpont és mutató szolgál – fejtette ki *Kránicz László* fejlesztési vezető.

Az adattárház fejlesztését a kezdetektől Oracle-technológiával végzik. Tavaly jelentős platformváltásra került sor: az adattárház-komplexum architektúráját UNIX operációs rendszerre állították át az adatbázis-kezelő Oracle 10g-re frissítésével egyidejűleg.

A pénzügyintézetnek hét országban vannak leánybankjai – mindegyiknek saját adattárháza –, és az általuk szolgáltatott információk feldolgozását is meg kell oldani – figyelembe véve az olyan lokális sajátosságokat, mint a cirill karakterek alkalmazása –, majd bővíteni ezekkel az adatvagyonnal. Emellett az adattárház egyéb friss forrásokkal is gyarapszik új adatpiacok kialakításával, a meglévő adatpiacok idősorainak bővítésével, a forrásrendszerek populációjának növekedésével, valamint historikus adatok keletkezésével. Hovatovább különféle jogszabályokban is előírják bizonyos információk megőrzését, továbbá strukturálatlan adatok (kép, zene, videó) is egyre gyakrabban kerülnek az adatbázisba.

A fejlesztési oldalnak több eszköze is van a növekedés kordában tartására. Például a régebbi adatokat (amelyeket már nem módosítanak) átmozgathatja csak olvasható (Read-Only) táblákba. Ezeket nem szükséges rendszeresen menteni, így kevesebb lemeztérületet igényelnek – különösen, ha a redundanciát szolgáló lemeztükörözéssel is számolunk. Egy másik lehetőség archiválni, esetleg tömöríteni ezeket

a historikus adatokat. Akkor azonban kezelni kell az Oracle-verzióváltásokat és adatszerkezet- (objektum) változásokat. Aggregációkat archiválni esetenként értelmetlen, mivel a visszaállítás is jelentős időt vesz igénybe (szalag keresése, visszatöltése, struktúrák kiegészítése, indexelés). A DW-struktúra töltési algoritmusai és visszamenőleges javítási/változáskövetési feladatai miatt pedig nem minden tábla alkalmas a tömörítésre.

Kránicz László megemlítette az Oracle 11g megújult kompressziós funkcióját, amely akár háromszoros is lehet, illetve immár teljes körű funkcionalitást ad a DW-környezetben is. Ugyancsak hasznosnak gondolja a Total Recall funkciót, amely hosszú távú megőrzést tesz lehetővé, miközben a kiválasztott táblák minden változását automatikusan tárolja a Flashback Data Archive területen.

1+1=1

A Magyar Telekom az egész vállalatra kiterjedő, többéves integrációs folyamat közepén tart most. 2006-ban egyesült a T-Mobile Magyarországgal, 2007-ben a T-Online hozzáférési szolgáltatási részével, valamint az Emitellel. Mindez számos integrációs lépést tett szükségessé.

A vállalat jelenleg két meghatározó adattárház-alapú információszolgáltató rendszert üzemeltet: mobiloldalon (T-Mobile) a Diamond, vezetékes oldalon (T-Com) az MDSS-rendszer szolgálja ki az alapvető igényeket. Azonban az üzleti területek integrációja, az IT-rendszerek hatékony üzemeltetésének elvárása egy Magyar Telekom szintű egységes, integrált adattárház létrehozását és működtetését követeli meg – mutatott rá *Palya Ferenc*, a vállalat adattárház-központjának munkatársa.

A megvalósításra több lehetséges alternatíva kínálkozott. Az egyik az új adattárház építése: ebben az esetben a meglévő adattárházak mindaddig üze-

meltek volna, amíg az új át nem tudja venni a helyüket. Az üzleti igények kielégítéséhez fontos a meglévő DW-k továbbfejlesztése is, az új fejlesztések mellett. A másik lehetőség a migráció lett volna, azaz egyik adattárház adatainak a másik adattárházba migrálása. A továbbélt (bázis) adattárház adatmodellje ebben az esetben lényegileg nem változik, alkalmas arra, hogy felvegye a megszűnő (donor) DW adatait. A migráció fokozatos, az üzleti területek integrált igénye miatti fejlesztés csak a továbbélt DW-ben zajlik.

A harmadik verzió az újabb szint építése: ilyenkor mindkét adattárház tovább működik, az integráció egy integráló rétegben valósul meg. Ennek fejlesztése párhuzamosan zajlik mindkét adattárház fejlesztésével, üzemeltetésével. Végül egy negyedik alternatíva az egységesítés: a bázis adattárház adatmodelljét bővítve, azt alkalmassá teszik a donor adattárház adatainak, tudásának beépítésére és az integráció által támasztott követelmények leképezésére. A fejlesztést egy idő után már csak a bázis DW-ben végzik, a donor fokozatosan megszűnik. A Magyar Telekom végül a legutóbbi alternatíva mellett tette le a voksát, a bázis adattárház pedig a DIAMOND lett, amely elfogadottan

autentikus információforrás, és az üzleti elvárásokhoz, illetve a jövőbeni igényekhez is közelebb áll. Emellett információszolgáltatás sajátosságából adódóan.

A tervezésre felállított munkacsoportok megkezdtek a sales- és az ügyfél-adatkör, valamint a közös portál kialakítását. Ezt követően pedig majd az integrációs fejlesztési terveket hajtják végre, amelynek fontos része lesz az újonnan létrejövő csapat összekovácsolása.

EGYETEMES DÖNTÉSTÁMOGATÁS

A felsőoktatási kontrolling még gyerekcipőben jár hazánkban, a főiskolákon és egyetemeken egyelőre nincs igazán hagyományuk a vezetői döntéstámogató eszközöknek. *Fortuna Zoltán*, a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) kontrollere szerint az intézményeknek először is kiforrott gazdasági stratégiára van szükségük, s annak támogatására célszerű bevezetni valamilyen döntéstámogató megoldást. Önmagában ugyanis az új rendszer nem eredményez különösebb hatékonyságnövekedést.

A BME belső gazdálkodásában 2004-ben történt paradigmaváltás: egyetemen belül is mindennek ára lett, megváltozott a belső premizálás, ki-

emelt szerepet kapott a létesítménygazdálkodás. A csökkenő saját bevételek erőltetett stratégiaereséshez vezettek.

Az intézményen belül számos alrendszert működtik. Tavaly ISO 9001:2001 szabvány előírásainak megfelelő minőségmenedzsment rendszert, valamint folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszert (FEUVE) vezettek be. Idén pedig kontrollkonceptió kialakításán, elektronikus iktatási rendszer bevezetésén, ügyfélelegedtség-mérési és értékelési rendszer kialakításán, valamint a gazdálkodást segítő informatikai rendszer átalakításán dolgoznak. Az egyetem együttműködési megállapodást kötött a Synergonnal az integrált gazdálkodási információs rendszer korszerűsítésére és tízéves üzemeltetésére. Ennek egyik alprojektje a vezetői döntéstámogató rendszer kialakítása.

A korábbi megoldás negatív tapasztalatai miatt az Oracle E-Business Suite-tel szemben komoly elvárásokat támasztanak a felhasználók (könnyű kezelhetőség, rugalmas hozzáférés, magyar nyelvű kezelőfelület). Az Oracle BI Enterprise Editionre épülő üzletiintelligencia-megoldás mindennek eleget tesz – derült ki az előadásból. A megoldás személyre szabható, interaktív, magyar nyelven is működő felületet ad, és szerepfüggő tartal-

om megjelenítését teszi lehetővé. Az üzletiintelligencia-csomag többek között képes az ad hoc információ feltárására, multidimenziós elemzésre és dinamikus problémafelismerésre is. Az Oracle BI Enterprise Edition teljesen webes architektúrán alapszik. A megoldás által lefedett főbb területek: költségvetés, keretgazdálkodás, állampapír-befektetés, eszköz-, készlet-, létesítménygazdálkodás, pályázatok, hallgatói ki- és befizetések, bér és munkaügy – részletezte *Várszegi Mónika*, a Synergon munkatársa.

HANGSÚLY A FOLYAMATOKON

Brandhuber Zoltán, a Delta Informatika fejlesztési igazgatója a projektirányítás felől közelítette meg a BI kérdését. Szerinte az üzleti intelligencia megjelenése a vállalati kultúrában evolúciós lépés. Bizonyos méret felett megjelenik az igény a különböző szakmai rendszerek összefogására, hogy a vezetők átfogó nézetet kaphassanak a folyamatokról. A szakember rávilágított: sok szervezetnél, ha van is ilyen kimutatás, az általában valamilyen jelentéskészítő eszközzel, esetenként táblázatkezelő alkalmazással manuálisan készül – ennél fogva rugalmatlan. A vállalati fejlődés egy következő lépcsőfokán az adatokról az információkra és a folyamatokra helye-

ződik a hangsúly. Olyan nézetekre van szükségük a cégeknek, amelyek aktuálisak, gyorsan és bármikor hozzáférhetőek, illetve minden létező aspektust egy nézetben képesek összefoglalni. Brandhuber Zoltán ebben látja az üzleti intelligencia erejét.

Radnai Szabolcs, az Oracle Hungary BI&DW üzletágvezetője az Oracle Fusion Middleware köztesszoftvernek bemutatása kapcsán megemlítette a BAM (Business Activity Monitoring – üzleti tevékenységek monitorozása) elnevezésű eszközt. A BAM – az amerikai Gartner piacelemző cég definíciója szerint – a kritikus üzleti performanciaindikatorokhoz való való idejű hozzáférés koncepcióját fogalmazza meg az üzleti tevékenységek sebességének és hatékonyságának javítására; vagyis értékelhető vele az üzleti tevékenységek sebessége, illetve hatékonysága. Azonban a hagyományos üzletiintelligencia-eszközökkel szemben nemcsak a már megtörtént eseményekkel foglalkozik, hanem a futó folyamatokról, illetve azok lefolyásáról is képes állandó adatgyűjtést végezni, majd az információkat különféle monitoring felületeken megjeleníteni. Az üzletágvezető szerint hasznos lehet például call centerben, ahol az egyes hívásokhoz tartozó ügyintézés menete nyomon követhető ily módon.

Világszerte sok helyen használják már e rendszert, a kereskedelemtől a banki szférán át a telekommunikációig. Az implementálást végzők tapasztalataiból kiderül, hogy többségében az üzleti elemzők alkalmazzák, de az informatikusoknak is hasznára válik. Radnai Szabolcs szerint igazi előnye összetett eseménykezelés esetén mutatkozik meg, amikor sok folyamatból sok példány fut egyszerre, s ezek állandó monitorozásra szorulnak, vagy éppen meg kell határozni a futtatás során jelentkező szűk keresztmetszeteket.

Az adatintegrációs, adatok kinyerésével, betöltésével kapcsolatos feladatokat az Oracle Data Integratorral javasoljuk megoldani, legyen szó akár tranzakciós rendszerekről, akár adattárházakról. A Data Integrator számos más Oracle-megoldásnak is részét képezi. Az imént említett BAM azonnali adatfeltöltését is ez végzi CDC (Changed Data Capture) technológiával, továbbá az Oracle BI EE csomagra épülő elemzőalkalmazások készen szállított adatmodelljét is ez az eszköz tölti fel adatokkal, hogy az ezen a BI-alkalmazások részét képező jelentési és elemzési rendszerben elérhető legyenek az OLTP rendszerek adatai a munkatársaknak, elemezte *Fekete Zoltán*, az Oracle üzleti intelligencia és adattárház szakértője.

ÖTLET:
EGYÜTT KEZELNI A KÖZMŰVEK MÉRNÖKI TERVEIT ÉS A HOZZÁJUK KAPCSOLÓDÓ EGYÉB INFORMÁCIÓKAT, MINT PÉLDÁUL A FOGYASZTÓK ADATAIT.

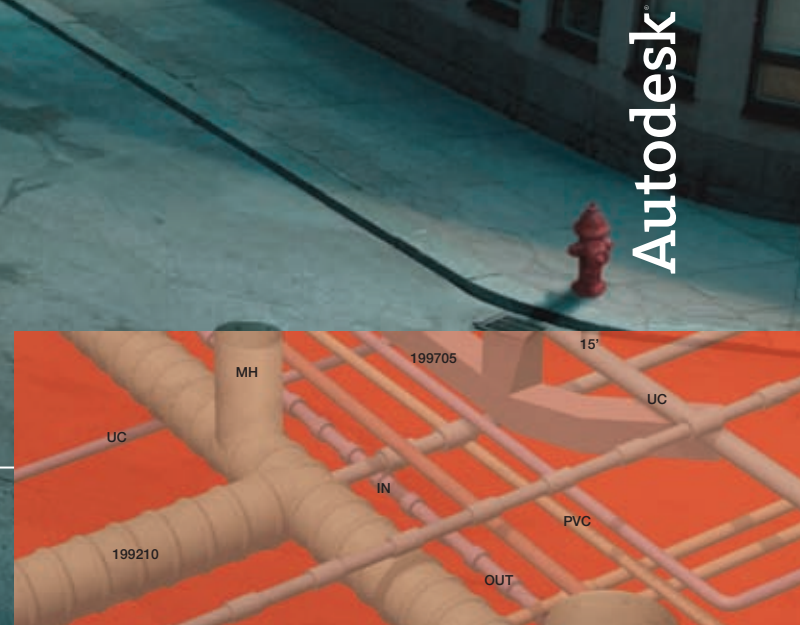
Megvalósítás:

A korszerű, adatbázis alapú szemléletmód, a szakági modulok és adatmodellek egyaránt hatékonyan segítik a víziközmű szolgáltatás színvonalának emelését, a műszaki nyilvántartás vezetését és a különféle adatszolgáltatásokat.

Az Autodesk kiemelt ügyfelénél, a Bácsvíz Zrt-nél bevezetés alatt álló műszaki nyilvántartási rendszer kiválóan használható a különféle ingatlan és egyéb objektumvagon áttekintésére és kezelésére is. Az Oracle Spatial, Autodesk MAP 3D és MapGuide Enterprise technológiákra épülő Autodesk® Topobase™ rendszer jó megoldást jelent a fenti célok mellett az adatpontosság növelésére és a redundancia megszüntetésére is.

Amennyiben további információra lenne szüksége az Autodesk komplex CAD-GIS megoldásairól, jelezze az info.hungary@autodesk.com email címen.

Autodesk® Topobase™

Autodesk

Automatizált folyamatok

Az egyre gyorsuló piaci versenyben a vállalatok részéről az üzleti folyamatok gyors változtathatóságára van igény. A felhasználók feladata a munkavégzés, az nem érdekli őket, hogy melyik rendszerben kell dolgozniuk. Emiatt egységes felületet kell számukra biztosítani anélkül, hogy a régi rendszereket ki kellene dobni – sorolta előadásában az egyik legnagyobb hazai lízingszolgáltató informatikai vezetője, miért döntöttek a szolgáltatásorientált architektúra kialakítása mellett.

A négynapos HOUG konferencián több különálló szekciót is szenteltek a szolgáltatásorientált architektúrával, a köztesszoftverekkel és az alkalmazásfejlesztéssel kapcsolatos témáknak. Széllné Papp Katalin, a Lombard Lízing Zrt. informatikai igazgatója a konferencia csütörtöki SOA-szekciójában a pénzügyi finanszírozó cégnél bevezetett szolgáltatásorientált architektúráról tartott előadást. A szegedi székhelyű Lombard Lízing Zrt. a magyar lízingszolgáltató három legnagyobb szereplője között található. A lízingszolgáltatás nagy változási kényszer van; nagy az igény, hogy IT-szempontról ezt jól tudják kezelni. A szolgáltatásorientált architektúra kialakítását az üzleti oldal igényelte, és rugalmas informatikai megoldásokat várt el az IT-szervezettől.

Az üzleti oldal folyamatszempontot vár el a cég egészétől; ahol lehetett, a folyamatot automatizálni akarták. Olyan technológiát kellett tehát választani, amely ezt tá-

mogatni tudja. A hagyományos út a meglévő fejlesztési módszertan használata lett volna, azonban munkafolyamat-irányítást is be szerettek volna vezetni, ami a hagyományos módszertanban nehezen lett volna megoldható. Ehelyett új megközelítéssel álltak neki a fejlesztésnek: szabványos, egységesen használható workflow rendszert kerestek, amely alá adattárházat, illetve szabványos elemző eszközöket lehetett illeszteni; mindehhez új fejlesztési módszertant is ki kellett alakítani. Az üzleti oldal azt is igényelte, hogy a meglévő rendszereket ne kelljen kidobni. Végül az ARIS folyamatmenedzsment-eszköz mellett döntöttek, amelyből a munkafolyamatok és ügyviteli szabályzatok akár közvetlenül is legenerálhatók.

EGYSÉGES, SZABVÁNYOS MUNKAFELÜLET

A Lombard Lízing azért döntött a SOA-technológia mellett, mivel az a cég folya-

matait egységesen, szabványos módon tudja támogatni. Rugalmas üzleti modellre volt szükségük, amely a folyamatok, munkafelületek gyors változtathatóságát igényelte. A felhasználók feladata a munkavégzés, az nem érdekli, őket melyik rendszerben kell dolgozniuk; ezért elvárás volt az is, hogy a felhasználók számára egységes felületet biztosítsanak. Emellett nem szerettek volna hosszas fejlesztés után arra várni, hogy mit tud az adott alkalmazás; ezzel a módszerrel fokozatosan tudnak egy-egy alkalmazást „SOA-sítani”. Nagy előny az is, hogy a régi rendszereket nem kell kidobni – tette hozzá Széllné Papp Katalin.

A szolgáltatásorientált architektúra kialakítását a standard workflow rendszerek megvizsgálását követően az Oracle BPEL eszközzel oldották meg, amely a folyamatok egységes támogatására alkalmas. Az Oracle BPEL az ARIS folyamatmenedzsment-eszközzel szorosan együtt tud dol-

gozni. Az új folyamatok tervezése aktív folyamatok módosítása nélkül is megtörténhet, így csökkenthető a kiszolgáltatottság a szállító felé. A Lombard Lízing úttörő szerepet vállalt az Oracle BPEL bevezetésével: bár az eszköznek külföldön több referenciája van, a Lombard Lízing az egyik első hazai felhasználó volt.

A rendszert több projekt keretében vették be: két modul éles üzemben, pilotfázisban működik, a kintlévőség-kezelési folyamat leképezése bevezetés alatt áll, és három újabb projekt indult el. A fejlesztés során számos kérdés merült fel, így például az, hogy milyen határok mentén osszák fel a rendszereket; ezekkel a kérdésekkel végül sikerült megbirkózni – vélekedett a Lombard Lízing CIO-ja.

INGYENES ALKALMAZÁSFEJLESZTŐ ESZKÖZ

Február végétől érhető el az Oracle Application Express 3.1-es verziója,

MonDoc System, a hatékony dokumentumkezelő rendszer

Az ideális dokumentumkezelő rendszer mindenkinek ugyanazt jelenti: a biztonságot, hogy nincs több elveszett irat, a kényelmet, hogy egy gombnyomásra megtalálja a keresett iratot, és az átláthatóságot, hogy minden pillanatban lehet tudni, a folyamat hol tart. Azonban mindenhol mások a dokumentumokkal végzendő munkafolyamatok, különböző célrendszerek működnek, a törvényi kereteken belül különböznek az iratkezelési szabályok.

Az igazi megoldást csak egy integrált, modulárisan felépített, teljes életciklusú dokumentumkezelő rendszer adja.

Egységes rendszer

– személyes igények kiszolgálására
A MonDoc System, a Montana Zrt. saját fejlesztésű, integrált irat- és dokumentumkezelő rendszere, **megoldja a közepes és nagyvállalatok, intézmények papíralapú és elektronikus irat- és dokumentumkezelési**

gondját. A MonDoc System rendelkezik a 24/2006 kormányrendeletben foglaltak szerint a CERTOP Kft. kibővített tanúsítványával, amely keretében a MonDoc System a Portál modullal kibővült.

A MonDoc System keretrendszer moduláris felépítésének és kiforrott eszközrendszerének köszönhetően – az ügyfelek egyéni igényei szerint – hatékonyan testre szabható. MonDoc System nyelv független verziója ideális megoldást ad a regionális és hazai vállalatok és intézmények dokumentumkezelési problémáira.

Remek megtérülés

A MonDoc System bevezetéséhez szükséges beruházás átlagosan 7–17 hónap alatt megtérül, a mindennapok során akár harmadára is csökkentheti a dokumentumok feldolgozási, ügyintézési idejét, egytizedére az iratok másolási költségét, és jelentősen hozzájárul az időben elvégezhető iratselejtezéshez, amely

további költségcsökkentést eredményezhet.

Meglévő informatikai rendszerébe jól integrálható.

A MonDoc System európai standard interfészekkel rendelkezik, így támogatja a dokumentumkezeléshez kapcsolódó egyéb célmegoldások integrációját, – mint például a vállalatirányítási rendszerek, CRM-, elektronikus aláírás (PKI) megoldások, archiváló és digitalizáló megoldásokkal. Széleskörűen és rugalmasan skálázható. A platform független a levelezőrendszerek, adatbázisok tekintetében. A MonDoc System könnyedén illeszthető az ügyfelek meglévő informatikai infrastruktúrájába, és alkalmas egy egységes irodai felület kialakítására.

Miért a MonDoc System?

A hazai vállalatoknál és intézményeknél ma már 15 473 felhasználó mindennapi munkavégzését könnyíti meg, üzemeltetése költséghatékony, folyamatos – akár kiemelt rendelkezésre állással – supporttámogatása igény szerint biztosított.

A MonDoc System, a Montana Zrt. saját fejlesztésű, integrált irat- és dokumentumkezelő rendszere 2006-

ban elnyerte „Az év legjobb nagyvállalati Microsoft alkalmazása” díjat.

A MonDoc System a XV. Magyar Innovációs Nagydíj Pályázaton kiemelt elismerésben részesült.

Csak jogosultan

Minden szervezetnek és cégnek fontos, hogy a rendszer le tudja követni a hivatali hierarchiát, az IT-biztonságot, a jóváhagyási és az aláírási rendet. Az iratokhoz csak annak és csak olyan formában szabad hozzáférést biztosítani, akinek arra jogosultsága van. A MonDoc System kifinomult szerepköralapú, akár mező szintű jogosultságokat is tud kezelni.

Szervezetten, átláthatóan

Az ügyviteli folyamatok támogatása a szervezet hatékony és átlátható működésének alapja. A MonFlow grafikus felület alatt futó, hatásköralapon konfigurálható munkafolyamat-támogató rendszer alkalmas a legbonyolultabb munkafolyamatok, valamint a rendszer-rendszer kapcsolatok támogatására, emellett a későbbi változások könnyen, költséghatékonyan és fejlesztő bevonása nélkül végrehajthatók.

Korszerű webes megjelenés

A Fővárosi Közterület-fenntartó (FKF) Zrt. élére tavaly új vezérigazgató került *Bielek Péter* személyében, aki ezt megelőzően kommunikációs területen dolgozott. Nem csoda, hogy a korábbiakhoz képest, amikor a vállalat csak egy statikus, idejélmúlt honlappal rendelkezett, sokkal fontosabb lett a webes kommunikáció, és vezetői igényként jelentkezett, hogy egy korszerűbb, „tetszesebb”, naprakészebb, a munkatársak által is szerkeszthető webes megjelenést hozzanak létre. A különböző alternatívák megvizsgálását követően az Oracle portálapú megoldása mellett döntöttek, amely mellett szót az is, hogy a meglévő licencek kiterjesztésével kisebb költséggel juthattak hozzá a megoldáshoz, amely továbbfejleszhető, és a későbbi fejlesztések is könnyebben integrálhatók – mondta el előadásában *Horváth László*, az FKF Zrt. informatikai igazgatója és *Rákos Balázs*, a Breona projektvezetője.

A portál fejlesztését három lépésben végzik: a weblap korábban meglévő funkcióival készített új honlap elkészítése, a belső intranet-alapfunkciók kiépítése 2007 végén, valamint a portál kiépítése bővített funkcionalitással, amely az idén fejeződik be. A webes funkciók integrálása a vállalati rendszerekkel jövőre marad.

A kevesebb mint 3 hónapos első projekt eredményeként korszerű, felhasználóbarát internetes portálrendszer jött létre, amelyen keresztül az ügyfelekkel való kapcsolattartásra, interaktív megjelenésre is lehetőség nyílt. Az intraneten többek között az FKF Zrt. 3 ezer munkatársának elérhetőségeit tartalmazó, naprakész telefonkönyvet is közzétették. A most induló második szakaszban a térképes technológiákat is integrálni szeretnék a portálba, és a jövőben az ERP-rendszer mellett a portál lesz az a kommunikációs csatorna, amely a vezetői információkat hordozni fogja – hangsúlyozta Horváth László.

amely számos újdonságot tartalmaz – tudtuk meg *Izsák Tamás* független szakértő, az Oracle Application Express Blog (APEXblog.hu) szerzőjének előadásából. Az Oracle Application Express az Oracle adatbázis-kezelőkkel szorosan integrált ingyenes eszköz, amely webes alkalmazások fejlesztésére szolgál. Segítségével a minimális programozási készségekkel rendelkező felhasználók is gyorsan fejleszhetnek olyan biztonságos webes alkalmazásokat, amelyek az Oracle adatbázis-kezelőn futnak, és kellően rugalmasak akár néhány tucat vagy akár több ezer felhasználó kiszolgálására.

Az APEX új verzióját közel egy év fejlesztés és publikus tesztelés után tették közzé, az elmúlt időszakban a korábbinál nagyobb erőbedobással történt fejlesztés eredményeképpen ma már az eszköz jóval több, mint egy Microsoft Access alternatíva – hangsúlyozta Izsák Tamás. Az Oracle Application Express új verziója több nagyon hasznos, már rég várt alkalmazástervezési fejlesztést tartalmaz, valamint számos új kimutatás-készítési, biztonsági és webes szolgáltatási funkcióval bővült. Ilyen például az interaktív lekérdezések készítése, a blokk közvetlen kezelése, a több riportból álló PDF, Word, Excel, HTML és XML dokumentumok nyomtatása, az egyedi megjelenítési témák integrálása,

az új biztonsági elemek használata, a csak futtatókörnyezet szintű telepítés, vagy a fejlett Web 2.0 alkalmazások készítésének lehetősége a dokumentált JavaScript könyvtárak használatával.

A szakértő szerint most már majdnem mindent meg lehet az APEX 3.1 verziójával tenni, amit Oracle Formsban, persze csak két rétegben; a jövőre várható 4.0 verzióval valószínűleg a fejlesztők még inkább az Oracle Forms irányába mennek tovább. Egy internetes szavazás keretében pedig arról kérdezték a fejlesztőket, milyen további nyelven szeretnék látni az APEX-eszközt – jelenleg első helyen áll a magyar nyelv a szavazáson.

Tavaly kimondottan a kis- és középvállalatok igényeit figyelembe véve Magyarországon is elindult egy Application Express hosting szolgáltatás (www.apexhosting.hu), amely havidíj fejében biztosítja a szükséges hardvert, valamint a képzett szakembergárdát az elkészült alkalmazás biztonságos és olcsó működtetésére. Ugyanakkor az Oracle internetes oldalán is szabadon letölthető számos alkalmazás. Az APEX-es alkalmazások esetében a cél, hogy ne csak vállalati környezetekben működjenek, hanem publikusan is; nem véletlen, hogy az Oracle is használ néhány APEX-szel fejlesztett alkalmazást a weben keresztül.

Vezetői Információs Rendszert vezetnek be a BME-n

A Synergion a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) gazdálkodási rendszerének korszerűsítése érdekében és az egyetemi vezetők munkájának támogatására üzletiintelligencia-megoldást vezet be.

Mely problémák vezettek a BME-n Vezetői Információs Rendszer implementálásához?

A BME egy decentralizált gazdálkodást folytató szervezet, ahol az egyes karok külön intézményi egységekként, ezen belül pedig az egyes tanszékek külön szervezeti egységekként önállóan gazdálkodnak. Az egyetem jelenlegi ügyviteli rendszerre a jogosultságok menedzselésével ugyan lehetővé teszi a központi adatkezelést és nyilvántartást, valamint a decentralizált egységek szintjén az adatrögzítést és információelérést, ez a rendszer azonban a kontrollingfeladatokat nem teljesíti hatékonyan, ez pedig alapvető fontosságú a gazdasági döntések meghozatalához.

Milyen elvárásokat támasztott a BME a Vezetői Információs Rendszerrel szemben?

- Hatékonyan tegyen eleget az intézményi kontrollingfeladatok teljesítésének. A vezetői információs rendszer segítségével javuljon a gazdasági döntések meghozatalának megalapozottsága.
- Támogassa az egyetemet, a karok és tanszékek vezetését, az információk könnyebb elérhetőségét és nyitottabbá tételét, a munkafolyamatok átláthatóságát és ellenőrizhetőségét. Tegye lehetővé a tervező-gazdálkodó szervezeti egységek hatékonyabb működését és egyúttal nyomon követhetőségét.
- Segítségével érvényesíthetővé válnak a felelőségre, naprakészségre és minőségre vonatkozó követelmények.

Gyakorlatban hogyan zajlik az új Vezetői információs rendszer bevezetése?

A Synergion két fázisban vezeti be a BME-n üzletiintelligencia-megoldását. Az első fázisban elkészült a meglévő forrásokra épülő ideiglenes adattárház-alapú megoldás, amely lefedi a legfontosabb területeket: költségvetés és keretgazdálkodás, bér és munkaügy, eszköz- és létesítménygazdálkodás, pályázat, vállalkozás, innovációs és szakképzési bevételek és ráfordítások, hallgatói alrendszer, valamint a befektetéskezelési kimutatások. Az első fázis tapasztalatait felhasználva,

a második fázisban elkészülnek a további üzleti területek vezetői riportjai, amelyek már az új, korszerűsített gazdálkodási rendszerre épülő adattárházon alapulnak.

Mely termékre alapul a Synergion üzletiintelligencia-megoldása?

A Synergion az Oracle BI Enterprise Edition (üzleti intelligencia nagyvállalati környezetben) eszközkészletet veteti alapul, amely egy egységes, integrált üzletiintelligencia-infrastruktúrát nyújt. Az adattárház szintén Oracle-alapú.

Integrált térinformatika

A térinformatikai adatokat mind egyszerűbben és gyorsabban lehet kombinálni az üzleti rendszerekkel, így nem meglepő, hogy itthon is egyre több helyen fognak a térinformatikai rendszerek konszolidációjába.

Sok éve jelen van az Oracle a világ térinformatikai piacán az adatbázis-kezelőjéhez kapcsolódó Oracle Spatial opcióval. A térinformatikai rendszerek (Geographic Information System – GIS) sokáig jellemzően a saját, egymással nem kompatibilis formátumaikban tárolták az adatokat. Az utóbbi időben egyre több helyen fognak bele a térinformatikai rendszerek konszolidációjába. Ma már van olyan megoldás – mint az Autodesk Topobase GIS-szoftvere –, amely már csak Oracle Spatial formátumban menti el az adatokat. A HOUG 2008 konferencia adatbázis-kezelésről szóló szekciójában több, az Autodesk Topobase szoftverre és az Oracle adatbázisra épülő térinformatikai megoldást is bemutatnak. *Temesvári Péter*, a BÁCSVÍZ Észak-Bács-Kiskun Megyei Vízművek Zrt. térinformatikai vezetője beszámolt a vállalatnál tavaly lezajlott pilotprojektről. Mivel költséges, hosszú és kockázatos fejlesztésbe nem akartak belevágni, elsőként egy mintaterületen vezették be az Autodesk Topobase infrastruktúra-tervező és -kezelő megoldás 2007-es, majd 2008-as verziójának víz, illetve csatorna moduljait, amelyek speciálisan víz-közmű intézmények számára tervezett CAD és GIS funkciói Oracle Enterprise-alapon működnek. A BÁCSVÍZ a fejlesztés révén lehetőséget kapott arra, hogy az eddig használt elavult technológiát nyitott, rugalmas architektúrára cserélje. A sikeres pilotprojekt lezárása után a közelmúltban döntött a BÁCSVÍZ vezetése a rendszer bevezetéséről, amit már el is kezdtek. A rendszer bevezetése több ütemben zajlik majd. A projekt részeként kialakítják a végleges adatmodelleket, migrálják az adatokat és a meglévő rendszerekkel is integrálják a rendszert.

ÖNKORMÁNYZATI TÉRINFORMATIKA

Takács Ferenc, a Zalaegerszegi Polgármesteri Hivatal és *Virágh Hajnalka*, a HungaroCAD Kft. részéről egy Oracle Spatial- és Autodesk-alapokon működő komplex önkormányzati térinformatikai rendszert mutatott be. Az önkormányzat kötelezettségei közé tartozik az előírt térképi adatállományok (téradatbázisok) előállítás és folyamatos vezetése, közmű-alaptérkép és -szabályozási térképek, csapadécsatorna szakági térképek előállítás, továbbá a különböző típusú téradatbázisok és a hozzájuk kapcsolt adatok együttes megjelenítése, kezelése. A Zalaegerszegi Polgármesteri Hivatalnál nemrégiben úgy döntöttek, hogy az Oracle Spatial és az Autodesk Topobase megoldására térnek át. Az áttérést követően az önkormányzati térképi nyilvántartások előállításának, vezetésének alapjául szolgáló földhivatali DAT adatbázis akár közvetlenül betölthető lesz a rendszerbe, ezáltal megoldható a programozott online adatszinkronizálás az intézmény adatbázisával. Bármilyen formátumban lévő térképi állomány közvetlenül betölthető (integrálható) lesz a rendszerbe, mely igény szerint az eredeti formátumában vagy akár geoadatbázisba szervezve is kezelhető lesz.

ADATBÁZIS MEMÓRIÁBÓL

Mészáros András, az Allround Informatika Kft. munkatársa a TimesTen memóriában működő adatbázis-kezelő lehetőségeiről tartott előadást. Elmondása sze-

rint a háttértárolók helyett a központi memóriát használó megoldás – amelynek szállítóját 2005-ben vásárolta fel az Oracle – sokszorosan felgyorsítja az alkalmazások számára az adatok elérését és frissítését. Az Allround azt vizsgálta meg, hogy a Magyar Telekom mobil árazó rendszerében milyen felhasználási lehetőségei lennének a TimesTen adatbázis-kezelőnek. A cég az úgynevezett egyedleírók keresésénél mérte, hogy milyen gyorsulást lehet elérni a memória-adatbázisból történő lekérdezések esetében. A mérések szerint a gyorsabb végrehajtás még kedvezőtlen helyzetben is ideális; a processzek számának változásával sem változtak számottevően az arányok.

...15. NAP: Informatikai rendszereink energiafogyasztása és károsanyag-kibocsátása folyamatosan növekszik. „Zöldítenünk” kell eszközállományunkat!
E misszió megihlette Györgyöt. Talán túlságosan is. Szó szerint értelmezte a feladatot.

...23. NAP: Nem elég a felületi kezelés! Márk stratégiai szemléletváltást sürget. Környezetkímélő és energiatakarékos megoldásokra van szükségünk. Forduljunk az IBM-hez!

...Végül is nem lett rossz a szerverszoba színe.

Integrált Üzleti Intelligencia csomag

ÜZLETI INTELLIGENCIA

- Dashboardok, irányítópultok
- Ad-hoc elemzések
- Jelentéskészítés
- Táblázatkezelő, prezentáció integráció
- Riasztások
- Szolgáltatások (SOA)
- Adatintegráció, adattárház feltöltés

Egységes

- ✓ Telepítés
- ✓ Menedzsment
- ✓ Jogosultságkezelés
- ✓ Verziókövetés
- ✓ Tesztelés

Oracle Fusion Middleware

J2EE — Enterprise Portal — Identity Management — Integration — Data Hub — Business Intelligence

ORACLE®

www.oracle.com/hu